

Aušra Nr. 34(74)

Keturiasdešimt metų

(Tęsinys)

1863 metų sukilimas

1863 m. sukilimas prieš rusų valdžią prasidėjo Lenkijoje. Perėmus valdžią naujam carui Aleksandriui II (1855-1881), gimė ir stiprėjo geresnių laikų viltis. Varšuvoje ir visoje Lenkijoje prasidėjo tautinis ir religinis sąjūdis, virtęs manifestacijomis. Atsirado laikraščiai, kurie karštai svarstė tautinius ir politinius klausimus. Kurstė lenkus ir užsieny esančius emigrantus, užsienio valstybes (Angliją, Prancūziją) žadėjo pagalbą.

Norėdama nuraminti patriotišką lenkų judėjimą, rusų valdžia net davė Lenkijai autonomiją ir jos reikalams tvarkyti buvo paskirta Valstybės taryba, sudaryta iš patių lenkų. Tačiau daugumos lenkų tai nepatenkino, jie reikalavo nepriklausomybės. Rusų valdžia, norėdama išvengti gresiančio sukilimo, ėmė gaudyti ir imti kariuomenės jaunus vyrus, ypač iš vadina mos raudonųjų partijos, kuri pasisakė už rusų valdžios pašalinimą ir žadėjo valstiečiams duoti laisvę ir žemės. Be raudonųjų buvo ir baltųjų partija; jų programa buvo nuosaikesnė.

Dauguma jaunimo, vengdami kariuomenės, išsislėpė po miškus ir rinkosi į būrius. Tada raudonųjų Centro Komitetas, pabėgėlių vertėjas, pasivadino Laikinąja Tautos Vyriausybe ir pradėjo sukilimą 1863 m. pradžioje. Iš Lenkijos sukilimas persimetė į Lietuvą. Ir Lietuvoje susidarė revoliucinis komitetas. Norėdama įtraukti į sukilimą valstiečius, komitetas platino atsišaukimus, kad laimėjus sukilimui, valstiečiai bus sugrąžinti su bajorais, kad už valdomą žemę nereikės mokėti išperkamuju mokesčiu. Taip pat buvo žadama duoti po 3 margus žemės visiems trobelininkams ir darbininkams. Tų atsišaukimų paveikti greta bajorų ir kunigų prie

sukilimo prisidėjo ne tik daug valstiečių, bet ir nemaža amatininkų bei dvarų darbininkų.

Sukilimui numalšinti rusai sutraukė į Lietuvą daug kariuomenės. Caro valdžia pasiryžė sukilimą kuo žiauriausiai numalšinti. Kai sukilimas buvo išsiplėtęs visoje Lietuvoje, į Vilnių buvo atsiųstas generalgubernatorius M. Muravjovas, pasižymėjęs nepaprastu žiaurumu, vėliau pavadintas Koriku. Sukilėliams nesisekė, nes nebuvo vieningos vadovybės, ir jie buvo menkai ginkluoti (medžiokliniais šautuvais, dalgiais, ir kitais menkais ginklais). 1863.V.8 sužeistas mūšyje su rusų kariuomene pateko į nelaisvę Lietuvos sukilėlių, išskyrus Suvalkiją, vadas Z. Sierakauskas. Muravjovo įsakymu jis Vilniuje buvo pakartas.

Žuvus Sierakauskui, sukilėliams vadovavo kun. A. Mackevičius. Jo būriai ilgai laikėsi, bet ilgainiui nusilpo. Mackevičius buvo suimtas ir Muravjovo įsakymu pakartas Kaune 1863.XII.28.

Lietuvos „raudonųjų“ sukilėlių vadas K. Kalinauskas veikė Gardino srityje. Jis slapstydamasis laikėsi Vilniuje iki 1864.II.19. Dėl išdavystės suimtas ir pakartas Vilniuje. Išžudyti ir kiti sukilimo vadai.

Sukilėliai išsilaikė iki 1864 m. gegužės mėn. Daug sukilėlių žuvo, daug visai nekaltų žmonių buvo ištremti į tolimas Rusijos gubernijas ar Sibira, daug sukišta į kalėjimus. 128 sukilėlius pakorė arba sušaudė. Iš viso į Rusiją buvo ištremta apie 9000 žmonių; kai kur buvo ištremti ištisi Lietuvos kaimai.

Po 1863 m. sukilimo įvyko lūžis lietuvių-lenkų santykiuose. Lietuvių tautinis sąjūdis atsiribojo nuo lenkų ir pradėjo eiti savo keliu, siekdamas įkurti tautinės, atskiros nuo Lenkijos valstybės.

(Bus daugiau)

Popiežius Austrijoje

Viena. — Popiežius Jonas Paulius II Austrijoje meldėsi už Austrijos ir viso pasaulio taiką. Pirmajame susitikime su austrų jaunimu dalyvavo 130,000 minia. Jaunieji socialistai buvo kitame parke tuo pačiu metu suorganizavę modernios muzikos koncertą, kur išjuokė religines giesmes ir grojo „John Paul Superstar“. Šiame mitinge dalyvavo apie 800 ateistų.

Popiežius kalbėjo apie krikščionių vienybę per visas natūralias ir dirbtinas Europos sienas nuo Atlanto iki Uralo, nuo Šiaurės jūros iki Viduržemio jūros. Europos istorija yra didinga, tačiau joje yra ir tamsių, bauginančių įvykių, kurie nesiderina su Kristaus Evangelija, pasakė popiežius.

Paskutinis Austriją lankęs popiežius buvo Pijus VI, atvykęs 1782 m.

Sekmadienį popiežius atnašavo Mišias ant Dunojaus kranto. Nors lijo smarkus lietus, dalyvavo apie 300,000 žmonių. Svečias gyrė Austriją už sienų atidarymą įvairiems Europos pabėgėliams, kurie bėgo dėl tikėjimo varžymų, sąžinės laisvės varžymo ir

žmogaus orumo negerbimo.

Kalbėdamas politikams ir diplomatams Habsburgų rūmuose, popiežius pabrėžė, kad žmonija trokšta taikos, o pasaulis vis žengia iš „pokerinio laikotarpio“ į „prieškarinį erą“.

Pirmąją vizito dieną kažkoks jaunas vyras šoko svečio link, tačiau buvo saugumo pareigūnų sulaukytas. Paskelbta, kad tai buvęs protinai nesveikas Portugalijos pilietis.

Savo pamokslė popiežius įspėjo austrus neatsisakyti pagrindinių vertybių, vengti šeimos skrybų ir ypač abortų.

— Zuvusio Filipinų politiko Aquino brolio įspėję prezidentą Reaganą, kad jam važiuoti į Filipinus netinka, nes jo vizitas parodys filipiniečiams, kad jis remia prezidentą Marcos. Reagano vizitas bus pavojingas, pasakė brolis Agapito Aquino.

— FBI paskelbė, kad pernai didžiųjų nusikaltimų Amerikoje skaičius nukrito 3 nuoš., lyginant su 1981 m. nusikaltimais. Arestų už girtų važinėjimą padidėjo 2 nuoš.

Družų milicijos kovotojai Libane, Aleih mieste džiaugiasi mašinomis, kurias jie atėmė iš Libano kariuomenės dalinio praėjusios savaitės kovose. Nemažai ginklų jie gauna iš sovietų karių patarėjų Sirijoje. Družų vadas, kairysis socialis-

tas Jumblatt pasakė spaudai, kad į tarptautinę kariuomenę drauzai nešaudo. Svediniai skiriami Libano kariuomenės pozicijoms, kurios yra netoli Amerikos marinių pozicijų.

Žvilgsnis į Libaną

Beirutas. — Kovos Libane, nežūrint diplomatinę žygį, nenurimsta ir, karinės žvalgybos žiniomis, nenurims. Spaudos pranešimuose didelė reikšmė skiriama kovotojų religiniams skirtumams: krikščionys, musulmonai, įvairios jų sektos: šijitai, suniai, druzai. Tačiau užmirštama, kad daugelį grupių jungia Maskvos peršamas „socializmas“. Musulmonus, ypač kairiojo socialisto Walido Jumblatto vadovaujamus druzus, remia Sirija ir Sovietų Sąjunga, kuri atsiuntė šimtus patarėjų. Kariniai patarėjai, normaliai priskiriami prie sirų kariuomenės dalinių, šiuo metu, kaip tvirtina Izraelio generolas Amir Drori, aktyviai veikia Libane. Sovietų uždavinys — nuversti Libano vyriausybę ir išlaikyti Libane revoliucinį nepastovumą, civilinį karą, skatinti Libane gyvybę „prieštaravimus“.

Šeštadienį Sirijoje lankėsi Saudi Arabijos princas Bandarbin Sultan. Jis tarėsi su sirų užsienio reikalų ministru ir Libano druzų vadu Jumblattu. Libano kovos tarp druzų ir krikščionių pastato į nepatogią padėtį Izraeli. Musulmonų vadai kaltina krikščionis, kad jie jau seniai bendradarbiauja su „Sionistais“. Libano krikščionys falangistai, iš tiesų, praieityje yra gavę Izraelio karinę paramą. Iš visų musulmonų sektų druzai visada yra buvę palankiausi Izraeliui. Izraelio valstybėje gyvena 45,000 druzų. Jie gali tarnauti Izraelio kariuomenėje, gali tapti karininkais. Daug druzų tarnauja pasienio policijoje. Kada Izraelio kariuomenė puolė Libaną, druzai savo kaimuose sutiko izraelitus kareivius su gėlimis. Dabar tie patys kaimai sutinka panašiai palestiniečių kovotojus. Izraelio druzų kaimuose apie 1,500 jaunų vyrų pasirašė peticiją, reikalaujanti teisės kovoti Libane savo brolių druzų daliniuose prieš Libano krikščionis.

Visos Libano musulmonų karinės milicijos ginkluotos sovietų ginklais. Šalia anksčiau turėtų lengvų ginklų dabar sovietai per Siriją siunčia artilerijos pabūklus, net raketas. Kaip žinoma, tarptautinės kariuomenės Vakarų Beirute pozicijas musulmonai apšaudė

patrankomis. Karinės žvalgybos žiniomis, Libano druzai, šijitai Amal grupė ir sūnių Mourabitoun organizacija turi apie 18,000 gerai ginkluotų karių. Iš skaičių neįeina sirų pusėje likę apie 6,000 palestiniečių. Libano valdžios kariuomenė dar nėra pakankamai stipri susidoroji su šiomis sovietų remiamomis jėgomis. Izraelis laikomsi nuomonės, kad „Libane negalima laimėti“. Kai kuri spauda mano, kad Izraelis turėtų palaikyti Libano druzus. Daugumas mano, kad reikėtų visai iš Libano pasitraukti.

Kongresas baigė vasaros atostogas

Washingtonas. — Po penkių savaitių atostogų Kongresas pirmadienį pradėjo sesiją. Per atostogas Kongresas neteko dviejų narių. Mirė Senato narys Washingtono valstijos sen. Henry Jacksonas ir Korėjos lėktuvo nelaimėje žuvo Georgijos demokratas atstovas Larry McDonald, žinomas konservatorius, John Birch sąjungos pirmininkas, didelis komunizmo priešininkas.

Kongreso narius pasitiko Korėjos kelevinio lėktuvo numušimo incidentas. Vakar abiejose rūmuose buvo pasakytas daug sovietus pasmerkančių kalbų.

Kongreso laukia nelengvi biudžeto deficito rūpesčiai. Bus bandoma reformuoti pajamų mokesčių sistemą. Demokratų vadovaujamas Atstovų Rūmų darbų komitetas siūlys vyriausybei susirūpinti nemažėjančiu bedarbių nuosmūčiu.

Pagerbė žuvusių atstovą McDonald

Washingtonas. — Sekmadienį įvyko pamaldos už sovietų numuštamą lėktuvą žuvusių Atstovų Rūmų narį Lawrence McDonald. Pamaldose dalyvavo daug dešiniųjų Amerikos organizacijų vadų. Howard Phillips, konservatorių kaukuso vadas, kritikavo prezidentą Reaganą, kad jis tik kalba apie sovietų nusikaltimą, bet nieko nedaro. Prezidentas pasimetęs, bejėgis. Žodžiai be veiksmų rodo baimę, pasakė Phillips.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Salvadoro arkivyskupas pasmerkė naują teroristų organizaciją Slaptąją Antikomunistinę Armiją, kuri praėjusią savaitę nužudė du vyrus ir padėjo bomba prie jezuitų ordino rūmų.

— Du britų kovos lėktuvai iš bazės Kipro saloje skraidė virš Libano sostinės Beiruto, žvalgydami musulmonų artilerijos pozicijas.

— Tarptautinės taikos priežiūros kariuomenė Beirute apšaudė ne tik artilerijos pabūklais iš Shaouf kalnų, bet pasitaikė ir kulkosvaidių ugnies iš Vakarinio Beiruto pastatų.

— Gvatemaloje ginkluotų vyrų grupė pagrobė valdžios vado generolo Mejia Victores seserį, našlę ir šešių vaikų motiną, dirbančią ligoninėje slaugė.

— Viceprezidentas Bush lankosi Maroke. Po to jis aplankys Alžirą ir Tunisą.

— Jungtinėse Tautose daug Saugumo Tarybos narių atsisako prisidėti prie JAV, Britanijos, Prancūzijos ir Japonijos siūlomose rezoliucijose, kuri pasmerktų Sovietų Sąjungą dėl P. Korėjos kelevinio lėktuvo puolimo.

— Nato valstybėse irgi kilo ginčai dėl sankcijų Sovietų Sąjungai. Graikija, Turkija, Ispanija nepritaria lėktuvų susisiekimo boikotui.

— Nikaragvos karinius taikinius puolė jau keturi sukilėlių lėktuvai. Corinto uoste bombos vos nepataikė į sovietų prekinį laivą.

— Zimbabvės prezidentas Mugabe savo vizitą Amerikoje pradėjo Atlanto mieste. Jis pagerbė miesto mērą Young, kuris, būdamas JAV ambasadorium Jungtinėse Tautose, padėjęs užbaigti civilinį karą buvusioje Rodezijoje, dabartinėje Zimbabvėje.

Prezidentas Reaganas greit atsilies į tokią kritiką, sakydamas, kad nėra kaip atsilies, išskyrus karą. Sitokiuose klausimuose negalima galvoti apie kerštą, pasakė Reaganas. Jis buvo puolamas ir dėl to, kad nedalyvavo pamaldose už žuvusių kongresmenų Tarp dalyvavusių buvo nemažai Kongreso narių. Moralines Daugumos vadas pastorius Jerry Falwell ir Pietų Korėjos ambasadorius Byong Hion Lew.

Sovietų prestižas gavo stiprų smūgį

Maskva. — Sovietų Sąjungos propaganda visu smarkumu bando paslėpti įvykius virš Sachalino salos, kur rugsėjo 1 d. sovietų kovos lėktuvai apšaudė ir numušė Pietų Korėjos kelevinį lėktuvą su 269 žmonėmis. Penktadienį sovietų spaudos konferencijoje pasirodė kariuomenės štabo viršininkas maršalas Nikolai Ogarkov. Šeštadienį televizija parodė tris laktūnus, kurie trumpai papasakojo, kaip jie sekė ir apšaudė „šnipų lėktuvą“. Sekmadienį gen. N. Moskvitelev aiškino televizijos auditorijai, kaip sunku atskirti šnipų lėktuvus nuo kelevinių lėktuvų.

Prezidentas Reaganas šeštadienio radijo programoje kritikavo Maskvą už melavimą ir bandymą nuslėpti įvykio eigą. Prezidentas pasakė, kad sovietai turėjo iširti lėktuvo numušimą, paaiškinti pasauliui, kaip viskas vyko, nubausti kaltuosius ir kooperuoti su kitais ieškant žuvusių kūnų. Užtuot atsiprašė ir atsilyginę žuvusių giminiams, užtuot užtikrinę, kad daugiau tokių dalykų neįvyks, jie sumobilizavo visas pastangas nuslėpti nelaimės eigą ir atvirai grasino pulti ir nužudyti daugiau vyrų, moterų ir vaikų, jei kitas kelevinis lėktuvas padarytų tą pačią klaidą.

Prezidentas Reaganas kreipėsi į Kongreso narius ir visus amerikiečius skirti daugiau lėktuvų sustiprinti, sumoderninti vyriausybės užjūrio radijo stotis. Sovietai bijo tiesos, pasakė prezidentas. Tokiomis dienomis tampa labai svarbios tokios įstaigos, kaip Amerikos Balsas ar Laisvės radijas, kurie perduoda rusų žmonėms tiesą.

Šeštadienį pasaulį nustebino žinia, kad suomių komercinių linijų laktūnai pareikalavo 60 dienų boikotuoti skridimus į Maskvą. Suomija, kaip žinoma, yra stiprioje Maskvos įtakoje. Oficialiai neutrali valstybė, Suomija niekad neišėidavo prieš Maskvą panašiuose tarptautiniuose konfliktuose. Iš Suomijos į Maskvą per savaitę skrenda šeši lėktuvai. Boikotas nelieštų linijai, kurios skrenda į Leningradą.

Komentatoriai pripažįsta, kad sovietų atsiliepiami į Korėjos lėktuvo numušimą primena jaučio elgesį kristalo indų parduotuvėje. Sovietų prestižas pasaulyje gavo

stiprų smūgį net ir tarp neutralių, Trečiojo pasaulio tautų. Neįtikino tvirtinimas, kad Amerika siuntė kelevinį Korėjos lėktuvą šnipinėti. Amerikos karinė žvalgyba, įvairūs žvalgybos satelitai, radaro ir elektroninių stočių stotys geriau atlieka šnipinėjimo uždavinius, negu svetimų laktūnų valdomas, pilnas žmonių kelevinis lėktuvas, skrendas naktį virš gerai saugomos sovietų teritorijos. Šešias dienas po įvykio sovietai visai melavo apie navigacijos šviesų lėktuve nebuvimą, apie Korėjos lėktuvo atsakymą nusileisti, apie išėjimą šūvių, šviečiančių kulku šaudymą kelevinio lėktuvo priekyje. Šios melagystės vėliau buvo keičiamos. Jungtinėse Tautose JAV delegacija pademonstravo įrengtuosius sovietų laktūnų pasikalbėjimą su bazės vadovybe. Pasikalbėjimas apima 50 minučių. Laktūnai visai nemini šviečiančių kulku išėjimą šūvių ir tris kartus praneša žemės stotims, kad kelevinis lėktuvas skrenda su navigacijos šviesomis. Pradžioje sovietų propaganda kaltina Ameriką, kad ji kelia triukšmą (hullabaloo) dėl nieko, vėliau tvirtina, kad tai buvusi JAV provokacija, vertusi numušti kelevinį lėktuvą. Buvo bandyta įrodinėti, kad laktūnai manė, kad kelevinis lėktuvas buvo JAV žvalgybos lėktuvas. Bet visą savaitę sovietai nepripažino, kad jų laktūnai tą kelevinį lėktuvą sunaikino.

Lėktuvo gabalai, ištraukti iš jūros Japonijos žvejų, rodo, kad lėktuvas po sovietų raketų apšaudymo sprogo į mažas dalis. Iš jūros ištrauktas sekmadienį moters kūnas buvo be galvos ir kojų. Jau rastas ir apraskytas vaiko kūnas.

JT Saugumo Tarybos debatuose ambasadorė Kirkpatrick pasakė, jog tarptautinė teisė už nuklydimą nuo kelio neskiria mirties bausmės. Taikos metu jokia suvereninė valstybė nešaudo žmogaus ar mašinos, kuri pervaužioja sieną. Ambasadorė pacitavo, ką sovietų vyriausybė pareiškė griežtai paneigdamą Švedijos vyriausybės nusiskundimus dėl švedų teritorinių vandenu pažeidimo. Tuo metu sovietų valdžia, atsakydama Švedijai, rašė: „Joks blaiviai galvojančis žmogus, jau nekalbant apie karinius specialistus, nepalaikytų, kad vandens paviršiumi plaukiąs povandeninis laivas su degančiomis šviesomis ir garsiai veikiančiais dyzelio motorais, nakties metu, esant blogam matumui, atvyko šnipinėti“.

Ambasadorė Kirkpatrick pabrėžė savo kalboje, kad smurtas ir melagystės yra pastovūs sovietų politikos ir sovietų pareigūnų instrumentai.

KALENDORIUS

Rugsėjo 13 d.: Jonas Kriz., Vilfreda, Birmantas, Tolminė. Rugsėjo 14 d.: Matermas, Notburga, Eivsinas, Asta.

Saulė teka 6:27, leidžiasi 7:06.

ORAS

Saulėta, temperatūra diena 70 l., naktį 55 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

STRĖNŲ SKAUSMAI

Išmokime tvarkyti su dažniausiai pasitaikančią negerovę — strėnų skausmus: tada mažiau patys kentėsime ir ne taip kitus varginsime.

Mediciniškas raginimas

Nedaug yra ligų, kurios taip išvargintų tiek pacientą, tiek jo gydytoją kaip strėnų skausmai (low back pain). Atsiradę strėnose skausmai palengva praeina ir gali vėl pasikartoti. Nusivylimas (depresija) prisideda prie esamos negerovės ir gali būti reikalingas gydymas.

Paprastai strėnose skausmai atsiranda dėl nugarkaulių prilaukiančių raumenų susitraukimo-spazmų. Bet koks strėnų užgavimas gali sukelti tokius raumenų skausmingus susitraukimus. Tada atsiranda skausmai (kartais labai dideli) strėnose ir jos sustingsta. Skausmai po strėnų užgavimo gali atsirasti tuojau ar po kelių valandų nuo persitempimo ar užgavimo. Kartais esti neaiški strėnų skausmų priežastis.

Turėk kantrybės — strėnų skausmai dažnai savaime praeis

Dauguma strėnų raumenų negerovių atsiranda pakėlus ar persitempus — jos gyja pačios per save — natūraliai, tik turėkime kantrybės — duokime laiko raumenims sugyti. Tik strėnose atsiradę skausmai nuo stipraus užgavimo ar sunkaus kritimo reikalauja tuč tuojau reikiamo tvarkymo. Kai skausmai strėnose atsiranda po užgavimo darbe, būtinai turi apžiūrėti gydytojas. Tokio gydytojo apžiūrėjimo reikalauja darbininko kompensacijos tvarką įstatymai (Workman's compensation laws).

Nedarykime dabar dažnai daromų klaidų. Užsivagus — pertempus strėnas dėl esamų skausmų juse nelakstykite kas kelios dienas vis pas kita gydytoją. Skausmai, kad ir dideli, paprastai laikosi keletą dienų, nežiūrint kokius vaistus imsi. Po kelių dienų skausmai mažta ir liaunasi, tada visa padėka tenka paskutiniam gydytojui — jis stebuklingu laikomas: davė piliulę ir kaip ranka atėmė skausmus. Tikrumoje atėjo laikas liautis skausmams net ir be piliulių, čia ne piliulių paskiausiai gautų nauda, bet natūralus raumenų susitvarkymas po reikiamo laiko tokiam susitvarkymui praleisto.

Todėl nepeikime pirmo gydytojo ir neliaupsinkime paskutiniojo: reikalas yra kantrybėje ir laike, o ne kurio ten gydytojo „paslaptingoje“ piliulėje. Būkime ganėtinai išmintingi — tada visada daugiau laimėsime.

Nervų užgavimas strėnas susižeidus

Atsiminkime ir niekada nepamirškime šios tiesos: dėl raumenų persitempimo atsiradę strėnose skausmai laikosi tik strėnų srityje, ne kojose. O kai strėnų skausmai atsiranda žemiau strėnų — reikia rimtai susirūpinti. Tie skausmai, kurie eina išilgai kojos — pasiekia kelią, net kojos pirštus — yra skirtingos kilmės negu vien strėnų skausmai. Tokie skausmai nurodo, kad nugaros nervai išeinantieji iš nugaros smegenų (nervų šaknelės — Radix) esti suspausti. Lietuvoje tą negerovę vadina radikulitu ir žmonės laisvuose prašo pagalbos — vaistų nuo

radikulito. Lotyniškai šaknis vadinasi Radix. Nuo čia tas vardas — radikulitas. Tai minėtų nervų šaknelių suspaudimas dėl pajudėjusių iš vietos kaulų stubure, ar dėl kremzlinių ataugų atsiradimo ir tų šaknelių suspaudimo. Tik gydytojas turi tvarkyti tokią negerovę — tą į kojas atsiduodantį skausmą.

Jei strėnose skausmai atsiranda kartu su kitomis negerovėmis: sakysim, vidurių skausmais; pykinimu; vėmimu ar viduriavimu; skausmais šlapinantis su krauju bei skausmais šlapimą leidžiant; kartu su mėnesinėmis ar su sloga — tada tik gydytojas turi reikalą tvarkyti.

Naminis strėnų skausmų gydymas

Strėnų skausmai užgavus raumenis tešiasi ratu: strėnų užgavimas sukelia raumenų susitraukimus skausmingus, o skausmai sukelia priedinius raumenų susitraukimus-spazmus. Gydymas padeda suardyti tą ratu einantį neregumą. Gamta taip sutvarkė, kad užgautą dalį susitraukę raumenys saugoja nuo judėjimo. Kartais ta nuo judėjimo apsauga padidina negerumą.

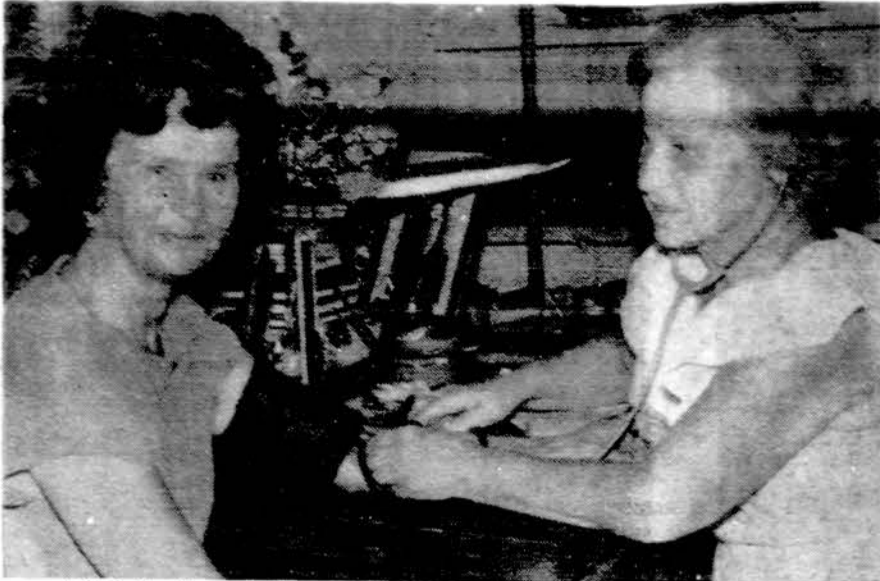
Užgautų strėnų svarbiausias ir pirmiausias gydymas yra suteikimas raumenims ramybės. Kai tik skausmai strėnose atsiranda, tuojau gulkis lygiai ant nugaros mažiausiai vienai parai (24 valandoms). Gulkis ant kieto čiužinio (matracio). Jei tokio neturi, pasidėk lentas po minkštu čiužiniu, arba gulkis ant grindų, pirm pasitiesęs storą kilimą.

Po paros ir toliau vis ištaisai gulėk lovoje (complete bed rest) — vis ant kieto čiužinio. Tik palaipsniui pradėk judėti, atsargiai saugodamasis sužeisti — užgauti strėnas.

Stiprūs strėnų skausmai (raumenų susitraukimai-spazmai) paprastai, tešiasi dvi ar tris paras (48-72 valandas). Po to mažesni strėnų skausmai praeina po kelių dienų ar savaitių. Jei pradėsi sunkiai dirbti, stipriai lankstytis ar ką nors sunkesnio kelti laike ekančių šešių savaitių — strėnų skausmai gali pasikartoti ir ilgesniam laikui nutęsti pilną pagijimą. Po strėnų skausmų susveikimo tvarkingas strėnų mankštinimas padės išvengti naujo strėnų pakenkimo. Visi atsiminkime, kad visų pamėgtos piliulės bei kitokie viastai nepagreitins pagijimo, nes vaistai tik sumažina nusiskundimus (simptomus). Neišmintingajam vaistai tik pakenks: jis, nejausdamas skausmo strėnose po tabletes paėmimo, manys esąs pagijęs ir pradės neleistinai judesius atlikti. Toks elgesys, kaip jau minėta, tik pablogins nesugijusių strėnų negerovę. Šitokią klaidą daugelis tokių ligonių nuolat kartoja ir strėnų gijimą ilgesniam laikui atitolina. Šitaip nė vienas mūsiškis neturėtų elgtis. Niekada nebus per daug vėl priminti, kad strėnų užgavime ne vaistai, bet ramybė ir kantrybė yra du geriausi dalykai.

Naminis strėnų užgavimo — pertempimo gydymas

Pacientas turi gulėti be pagalvių ir ant kieto čiužinio (matracio). Jei tokio neturima — po čiužiniu reikia padėti lentas. Gali naudoti vandens čiužinį (waterbed) arba radikulitui ir žmonės laisvuose prašo pagalbos — vaistų nuo

“Sodybos” ambulatorijoje Sofijai Pranckevičienei kraujospūdi matuoja Anelė Kirvaitytė.

Nuotr. M. Nagio

Bronė Pakštienė ir A. Adomėnienė geriasi kultūrine programa “Sodybos” pažmonyje.

Nuotr. M. Nagio

pasidėti sulankstytą rankšluostį, o po keliais pasidėti pagalvę. Tokioje padėtyje gulint gaunamas didesnis patogumas.

Drėgna šiluma ties strėnomis irgi kiek palengvina sunkumus. Jei gerokai skauda — nesigaudykite už kakzkių vaistų, o imkite po dvi ar tris aspirino tabletes kas trys valandos iki skausmai žymiai palengvėja. Išvengimui skrandžio sujudinimo, imkite aspiriną su pienu ar su kitoku maistu, arba naudokite taip vadinamą buferinį aspiriną (buffered aspirin), pavidale Ascriptino ar Bufferino.

Čia teikiama standartiniai patarimai strėnų skausmų reikale. Jei nėra pakenkti nervai (jei neina skausmai toliau strėnų — žemyn į koją ar kojas) tai nei atsigulimas ligoninėn, nei gydytojas nieko daugiau ko nors geresnio nesuteiks. Tik jei žymūs skausmai strėnose tešiasi ilgiau savaitės — kreipkis pas gydytoją.

Ką gydytojas galės padaryti?

Gydytojas apklausinės ligonį, ar be strėnų skausmų, dar skauda ir vidurius, ar jį piktina, ar jis vemia, o gal viduriuoja. Gydytojas sužinos iš paciento, ar jam skauda šlapinantis, gal kraujuoja su šlapimu ir dažnai šlapinasi. Sužinos apie moteriškų mėnesines. Taip pat išklausa, ar pacientas nesloguoja. Tuos negerumus teks tvarkyti savaitei.

Tada gydytojas mediciniškai apžiūrės ligonį, kreipdamas dėmesį į strėnas ir vidurius, o taip pat ir į kojas. Ypač gydytojui bus svarbu sužinoti, ar yra pakenkti nervai (kai neina skausmai žemiau strėnų į kojas ar net pirštus).

Jei strėnų sužeidimas įvyko kritus, ar smūgi į strėnas gavus, būtinas esti strėnų X-Ray. Kitais atvejais daromas strėnų X-Ray susekimui kaulų stovni, dažniausiai ir be X-Ray apseinama. Mat, X-Ray rodo tik kaulų pakitimus, o ne raumenų. Jei mediciniška istorija ir gydytojo apžiūrėjimas nurodo, kad strėnos yra pertempus (lower back strain), gydytojas nieko daugiau nepatars, kas jau anksčiau minėta. Tik gal dar prirąšys raumenų spazmas atleisti vaistų, bet jie nėra būtini. Tik jei ligos istorija ir gydytojo apžiūrėjimas nurodo išeinančių iš nugaros smegenų nervų pakenkimą, tada daromas specialus X-Ray (myelograma). Tik kai tų nervų pakenkimas esti, arba kai per ilgesnį laiką neesitvarko

strėnose skausmai, tenka gulstis ligoninėn, tempti kūnas (traction), o kartais net strėnų operaciją daryti.

Liaukimės niekais mėginti strėnas gydyti

Pertemptas strėnas reikia minėtai tvarkyti. Liaukimės visokiais niekais mėginti gydytis. Prie tokių niekių priklauso tepimas visokiomis mostimis, dėjimas į vandenį vonioje visokių druskų, ar ėjimas pas visokius kaulų gimnastikuotojus — “lauzytojus”.

Drėgnas kompresas, ar sėdima vonia yra geros priemonės atpalaidavimui raumenų spazmų strėnų srityje. Visokios niekam vertos kitokios priemonės nenaudotinos.

Išvada. Būkime išmintingi ir nepasiduokime visokiems apgavikams, iš mūsų kišenių pinigų viliojantiems visokiais kaulų “laužymais”. Nenaudokime visokių vaistų be jau čia minėtų. Su kantrybe ir laiku mes daugiausia laimėsime. Reikale pildykime gydytojo nurodymus. Dažniausiai pertemptos strėnos patios susitvarko. Tik retais atvejais tenka strėnas tvarkyti operacijos pagalba.

Pasiskaityti: Donald M. Vickery, M.D. “Take Care of Yourself”. Addison Wesley Publishing Co.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Kennebunkport, Me.

GINOS ČAPKAUSKIENĖS KONCERTAI

Gina Čapkauskienė tradiciniai baigia ateitininkų sendraugii suvažiavimą. Šįmet, penktadienį, rugpjūčio 19 d. ji davė koncertą. Jai akompanavo ir solo vieną Bethoveno veikalą atliko pianistas Vytautas Bakšys; jis ruošiasi bakalauru laipsniui iš kompozicijos ir fortepiono. Deja, man tame koncerte neteko būti.

Gina davė antrą koncertą rugpjūčio 21 dieną, didžioje salėje. Jos akompaniatorium buvo brolis Vilius, kurio tikroji pavardė yra William Smiddy.

Operos solistė Gina Čapkauskienė turi didelį balsą — plačios apimties puikų koloratūrinį sopraną, kuris savo žemesniuose registrose turi dramatinį atspalvį. Gina yra gimusi Lietuvoje, balsą lavinusi Kanadoje pas žymią La Scalos daininkę Narducį ir plačiai koncertavusi. Jos koncertų bazė buvusi Kanada, bet Gina jau girdėjo Australija, Europa, Kolumbija, Pietų Gailiūšis, vienuolyno vyresniam. Programą papildė brolis Vilius, paskambinęs tris dalykus, du buvo programoje, o vienas priedui.

Ginos repertuarą sudaro įvairūs kompozitoriai. Nepriklausomos Lietuvos kompozitorius B. Budriūnas, kurio “Dainos gimimas” pradėjo šį koncertą. Gina nevengia ir jaunųjų mūsų kompozitorių, kaip A. Stankevičiaus, kurio “Vandens malūneliai” žavėjo klausytoją savo greitumu ir spalvingumu. J. Govėdos “Serenadą” solistė atliko laisvai ir romantiškie nuotaike.

Solistė baigus “serenadą”, kaip solistas išėjo jos akompaniatorius, o iš tikrųjų pasaulinio masto pianistas brolis Vilius, kuris ilgus metus muzirja ir gydytojo apžiūrėjimas nurodo išeinančių iš nugaros smegenų nervų pakenkimą, tada daromas specialus X-Ray (myelograma). Tik kai tų nervų pakenkimas esti, arba kai per ilgesnį laiką neesitvarko

klausyti. Tai geriausioji mokykla mūsų klausytoją įprantinti prie klasinės muzikos. Pirmą kartą scenoje mačiau pranciškona broliuką, paprastame rūdame drabužyje grojantį kaip Rubinsteinas.

Gina Čapkauskienė tęsė programą atlikdama lengvesnio žanro veikalus. Gina padainavo: V. Herbert — “Italian Street Song”, R. Siczynski — “Viena, city of my dreams”, ir Johan Strauss “Mėlynąjį Dunojų”.

Brolis Vilius turėjo sunkų uždavinį: atsilaukti prieš Strauso valsa, grojant Chopeną, kas nėra lengva. Bet Chopeno Polonais A major žavėjo klausytoją savo elegancija, savo gilumu. Klausytojams vis plojant, pianistas atliko Chopeno Valsą, po kurio dar plojimas nenustojė.

Pabaigai operos solistė parodė savo operinį galią, atlikdama tos rūšies muziką. Ji padainavo Musetto valsa iš Puccini operos “La Boheme”, Alabieff-Liebling “Nachtigale”, ir “Chacun le sait” iš G. Donizetti operos “La fille du regiment”. Po koncerto vienuolyno vyresnysis Jurgis Gailiūšis padėjo solistei, pabrėždamas jos dosnumą, šįmet — ji atliko du koncertus ir tris kartus giedėjo bažnyčioje per šv. Mišias. Jis priminė, kad yra išleista nauja Ginos plokštelė ir kasėt, kurias patarė įsigyti. Jis padėjo solistei ir atsisveikino iki kitų metų. Po koncerto buvo tradicinis vaisės visiems klausytojams.

Elena Vasyliūnienė

Etiopė motina su išbadėjusiu vaiku

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, Ill.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesučiūnami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atzymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00. :38

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišiučiamos gavus prašymą.

Baisi ir didi tauta, už kurią net kūdikiai savo gvybę aukoja, nes jų, nekaltųjų, auka kaip aname Čiurlionio paveiksle, baltu dūmu ir šaukiančia tyla turi nesukliudimai pakilti iki pat Viešpaties veido. *Juozas Brazaitis*

DR. ARVYDAS J. DAILIĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER T. BRAZIO ofisė perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė: vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val: pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-6;30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIA
Valandos pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvos gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Pirma trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. pp.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. JONAS MAŽEIKA
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 o-8; antr. 12-0; penkt. 10-12. 1-0

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir “Contact lenses”
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Juozo Meškauskio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampa)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 852-0889
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.p. Tik susitarus

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKŠTŲ, PŪSLES IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽILIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

KRAŽIŲ SKERDYNĖS

Rusai, tiek cariniai, tiek sovietiniai, amžių bėgyje yra padarę daugybę žiaurumų, žudynių, teroro veiksmų prieš atskirus asmenis ir tautas. Žinoma, čia mes nekalbame apie Tolstojaus, Dostojevskio, Turgenovo ar Solženicino, Grigorjenkos ir kitų rusų — žmoniškumo puoselėtojų Rusiją, — tai, ką čia skelbiame, taikome minėtiems rusiškais režimams, kurie amžius engė ir tebeengia ne tik daugelį tautų, bet ir pačius rusus.

Rusiškojo režimo žiaurūs veiksmai vėl iškilo šiomis dienomis, kai sovietiniai lakūnai, jų valdžios įsakymu, numušė Korėjos keleivinį lėktuvą, pasijudami mirčiai jo įgulą ir keleivius, viso 269 asmenis.

Bet tai tik vienas veiksmai iš daugybės ligi šiol atliktų. 1917-1983 metų būvyje ir ankščiau. Rusiškojo teroro aukos siekia dešimtis milijonų. Tačiau žmonijos atmintis labai trumpa: viešoji nuomonė labai greitai užmiršta didžiausias nuoskaudas ir vėl ima šypotis Sov. Sąjungos vadams: su jais bendrauja, puoselėja detantę, visokeriopai remia savo išradimais, prekėmis, grūdais ir kitkuo. Net vakarų kapitalistai, nežiūrėdami Lenino įspėjimo, kad jie bus pakarti iš jų pačių nusipirkta virve, šypsoji ir su jais "sekmingai ir pelningai prekiauja".

Pokariniai pabėgėliai iš savo kraštų, mus lietuvius įskaitant, visomis išgalėmis liudijome bolševikų žiaurumus. Deja, nedaug kas mumis tikėjo. Praėjo keliasdešimt metų, ir mūsų liudijimas buvo pamirštas, kaip ir daugelis kitų jų žiaurumų liudijimų. Ir štai, reikėjo 269 gyvybių aukos, kad žmonija vėl prisimintų Sovietų vadų žiaurumus. Ši auka šia prasme nebuvo beprasme: net pats JAV prezidentas, palikęs šalyje įprastus diplomatinis "švelnumus", pradėjo bolševikus vadinti jų tikraisiais vardais: banditais, teroristais, žmogžudžiais, gangsteriais...

Bet ar ilgai taip bus? Vargiai. Greičiausia netolimoje ateityje vėl bus "detantė", vėl vieni kitiems šypsojasi, spaus rankas ir "sekmingai business". Bent ligi tol, kol pradės veikti Lenino minėta virvė.

Ir mūsų vargšė Lietuva labai daug kentėjo nuo carinių ir sovietinių rusų. Iš tų visų nuoskaudų mes norime šioje vietoje prisiminti neeilinį įvykį, kuris buvo prieš 90 metų. Tai Kražių skerdynės.

1893.XI.22 tikstančiai žemaičių savo krauju grynė savo Švč. Mergelės Marijos Dangun Emimo bažnyčia, kurią carinės Rusijos administracija norėjo iš jų atimti.

Apie galimą atėmimą kražiečiai žinojo iš anksto. Jie siuntė gubernatoriui ir pačiam carui daugybę prašymų. Nebuvo ženklų, kad ši akcija duos vaisių (ir prieš 90 metų buvo taip, kaip dabar). Taigi buvo apsiprasta savo šventove visomis jėgomis ginti. Ano meto pogrindžio spauda — "Žemaičių ir Lietuvos apžvalga" — taip rašė: "Apskelbiu jums, Lietuveni ir žemaičiai, idant iš laiko zinodami, galėtumėte pasisaugoti. Susirinkite į tą vietą iš visų Lietuvos kampų ir užkampių ir laukite tai valandai ateinant, o atbradėjus maskoliams stovėkite tvirtai, iš savo kunų padarykite sieną, per kurią bedievi negalėtų įsilaužti, o jeigu reiktų galvą padėti, tai už tikėjimą ir tėvynę, ar begali būti geresnis smertis už ką?"

Kražių skerdynių eigą mes dar žinome. O jeigu kas primiršo, gali apie ją paskaityti "Lietuvių enciklopedijoje",

"Mūsų Lietuvoje" (IV t.) ir ypač neseniai Chicagoje kražiečių iniciatyva išleistoje knygoje "Kražiai". Simtai rusų kazo-kų tada rimbais ir kardais pliekė žemaičius — Kražių bažnyčios gynėjus. 9 lietuviai buvo užmušti ar tuojau mirė, 10 pašautų, 44 sunkiai sužeisti — skaudžiai nuplakti, 150 suimtųjų. O kur dar kitos maldžiaginės ir moralinės skriaudos?

Tikstančiai žemaičių gynė Kražius, ir beveik visi jie vienu ar kitu būdu nukentėjo. Dar po 40 metų, 1933 m. minint Kražių skerdynių 40 metų sukaktį, vien tik Kražių parapijos suregistruota daugiau kaip 200 nukentėjusiųjų. Daugelį jų tada Lietuvos vyriausybė apdovanojo medaliais ir kitu būdu pagerbė. Nūdien nebėra nė vieno jų gyvųjų tarpe, tačiau jų dvasia nemirė — ir dabar stiprina mus kovoję prieš sovietinius rusus.

1894.IX.20-29 Vilniuje buvo 70 suimtųjų Kražių gynėjų teismas. 8 lenkai ir rusai advokatai energingai ir dargi nemokamai gynė suimtuosius. Viešoji nuomonė buvo už kražiečius. Nežiūrint to, teismo sprendimu 4 suimtiesiems buvo priteista po 10 metų kalėjimo ir po to tremtis į Sibirį, 32 nubausti lengvesnėmis bausmėmis, o 34 išteisinti.

Iš tiesų kaltinamųjų suole turėjo sėdėti ne Kražių bažnyčios gynėjai, bet skerdikai. Bet gyvenime dažnai būna atvirkščias vaizdas.

Kražių bažnyčios gynimas buvo pirmasis lietuvių fizinis veiksmas prieš rusus okupantus. Kražių drama buvo didžiulis įvykis ir visame pasaulyje, nes parodė tikrąjį rusų veidą, kurį jų administracija stengėsi nuslėpti.

Lenkai atspausdino bylos eigos aprašymą. Apie Kražius rašė Prancūzijos, Italijos, Anglijos, Vokietijos spauda. Byla labai sujudino ir sujungė Amerikos lietuvius, kurie rinko aukas, spausdino knygeles apie Kražių skerdynes ir kitais būdais stengėsi kražiečiams padėti. Daug kur buvo laikomos pamaldos už Kražių kankinius. Taigi kražiečių kraujas nenutekėjo veltui. Naujasis caras paskelbė nuteistųjų amnestiją.

Su Kražių įvykiais prasidėjo tikras lietuvių tautos atgimimas, išaugo rezistencija prieš okupantus. Be ko kita, buvo sukurta garsioji "Kražių giesmė", parašyta "Žemaičių" (slapyvardis), labai ilga — 18 skambių punkelių. Ji buvo nuosirdžiai giedama daugelyje žemaičių krašto bažnyčių. Tai buvo vėl drąsus lietuvių pasipriešinimas okupantui.

Kražių skerdynės Lietuvoje ir Amerikos lietuvių tarpe buvo dažnai minimos, dažniausiai dešimtmečiais. Pažymėtina, kad šiais metais 90 metų sukaktį pirmieji paminėjo Europos lietuviai, jų studijų savaitės metu šią vasarą, Augsburgė, Vokietijoje. Prisiminta ir garsioji "Kražių giesmė". Deja, jos tekstas gal per neapsižūrėjimą ar leidinio redaktoriaus Prano Razmino sunkią ligą nebuvo leidinyje pateiktas. Už tat šį giesmę su jos visais žodžiais ir gaidomis yra atspausdinta "Lietuvos bažnyčių" knygoje (Telšių vyskupija, 174 psl.). Taigi po daugelio metų, pasinaudojant minėtu tekstu ir gaidomis, buvo solistės Laimos Stepaitytės sugiedota (akompanuojant Vyteniu Vasyliūnui) minėtos studijų savaitės metu.

Kražių skerdynių 90 metų sukakties neturi pamiršti ir mūsų išeivija. Kiekviena lietuvių kolonija turėtų suruošti atitinkamus minėjimus. Ir čia vėl priktų sugiedoti ano meto rezistencijos sąlygomis sukurta giesmė apie "maskolių žiaurumus Kražiuose". b. kv.

JURIJ ANDROPOVAS MĖGINA SAVE IŠSIBALTINTI

Popiežiaus žudikai buvę ne KGB, bet GRU Ustinovo agentai

BS. AS.

Mėgino nuslėpti

Prancūzijoje, kaip ir kituose kraštuose yra daugelis konservatyvių pažiūrų asmenų. Jų nuomonėms dažnai atstovauja mėnraštis "Valeurs Actuels". Šis žurnalas š.m. vasario 7 d. paskelbė, kad JAV, V. Vokietijos ir Izraelio slapstosios tarnybos mėgino nuslėpti nuo pasaulio viešumos faktus apie Bulgarijos slapstosios tarnybos ir KGB vaidmenį mėginant nužudyti popiežių Joną Paulių II. Tada mėnraštis stebėdamasis rašė, kad ne visiškai suprantama, ar minėtų kraštų slapstosios tarnybos buvusios savo vyriausybės įsakymu per daug neįveltė J. Andropovo į šią žudikų aferą. Tokia Sovietų prezidento kompromitacija galinti užnuodyti Rytų-Vakarų detentinius santykius. Neuzmirština, kad J. Andropov 1982 m. gegužę dar tebebuvo vyr. KGB vadas, kada Agca šūviai nuskambėjo Sv. Petro bazilikos aikštėje, sunkiai sužeidę katalikų galvą popiežių Joną Paulių II. Jau tada jis buvo labiausiai bolševikų nekenčiamų asmenų sąrašo viršūnėje.

Cia nesileisiu į Smerš veiklos nagrinėjimą. Mano tenorėta priminti, kad žudynės, kankinimai ir žmonių kasdieninis terorizavimas yra komunistinio gyvenimo neatskiriamas palydovas ir jis lyg juodas varnas kranksi ant bolševizmu nepatenkintųjų namų stogo, kviesdamas į pagalbą visą galinčius Smerš pareigūnus.

Įtakingų žmonių žudymas

Visa Europos pokario pabėgėlių nuo bolševizmo istorija nudažyta daugelio aukų krauju. Šie faktai dažnai patekda nuo viešumon, kai patys žudikai, pasišlykėję jiems pavestais darbais, apmokyti žudymo meno KGB specialiose stovyklose, nuplėsdavo nuo besišypsancio "diplomato" — KGB pareigūno puikiai nuspalvintą kaukę.

Tik prisiminkime gen. Kubiliūno, gyvenusio vienoje britų pabėgėliams globoti stovykloje, pagrobimą. Smerš agentai persirengę britų karo policijos pareigūnų uniformomis "išsikvietė" generolą pasikalbėti ir vyr. būstinę. Na, mes dabar galime suprasti, kad mes HQ ar vyr. būstinės būta ne kur kitus, kaip Liubjanikos kalėjime, o gal ir kitame mieste.

Tik prisiminkime visiškai nesena, vos 3-jų metų senumo BBC bulgarų skryiaus pranešimo Markovo nužudymą. Iš liudsgio išsauta mirina dozė nuosirdžiai giedama užplauota žmogžudystė.

Aukoja Antonovą
Iš patikimų šaltinių yra patirta, kad gal prieš du ar tris mėnesius naujasis KGB v-kas gen. Viktor Čebrikovas buvo slapta nuvykęs į Bulgarijos sostinę Sofiją. Čia jis prirėmė prie sienos Bulgarijos diktatorių Todor Živkova pašalinti bet kokių įtarimų sesėlių nuo Sovietų prezidento J. Andropovo, kad jis buvo susitepęs, organizuodamas atentatą prieš Joną Paulių II. Šis įsakymas nuėjęs taip toli, kad už J. Andropovo išbaltinimą verta paaukoti bendro lauro reikalui Sergejui Antonovą, buvusį Bulgarijos oro linijos atstovą Romoje.

(Past. Kaip iš spaudos žinoma, S. Antonovas dar tebesėdi Romos kalėjime, laukdamas įsakymo pradėti "čiulbėti" — aut.).

D. Ustinovo sutemos

Vakarų žvalgybų atstovai V. Europoje tiki, kad S. Antonovas yra išmetamas alkanų vilkų ruja, o D. Ustinovui yra "nuplėsiama" garbė. Šių visų manevrų tikslas — pagerinti vis prastėjantį prezidento J. Andropovo "gerą vardą", ir tik tam, kad vargšelis galėtų planuoti savo ateičiai naujus žygius, ir jeigu tik bus proga pamėginti sustiksti su koku nors padoriu Vakarų pasaulio politikų.

Via išlindo iš maišo

Visi šie reikalai buvę kiek primiršti ligi š.m. liepos mėn. Agca buvo vedamas iš kalėjimo į policijos nuovada, kurioje turėjo duoti kai kuriuos parodymus. Vedamas į policiją jis buvo klausiamas žurnalistu, kas organizavo žudynes, ir jis atsakė: "Viską organizavo KGB". Šis Agcos pareiškimas tada žaibo greičiu apskrindo visą pasaulį, na, ir be abejonės taip pat atsirado ir ant J. Andropovo rašomojo stalo. Atrodo, kad šie kaltinimai už nepavykusį atentatą prieš popiežių pusėtinai erzina dabartinį Sovietų prezidentą.

Ir visiškai to nelaukiant, lyg iš erdvės, atskrido įdomus pranešimas iš Paryžių. Atitinkamos įstaigos buvusios painformuotos, kad "KGB jau įgrišo nuolatiniai kaltinimai, jog ji organizavosi nepavykusį pasikėsinimą prieš popiežių". Šiame pranešime nedviprasmiškai nurodoma, kad Sov. S-gos gynybos ministeris Dimitri Ustinovas, Sovietų armijos v-kas, kurio žinioje yra ir GRU (Glav Razved Upravlenie — Vyr. žvalgybos vadovybė — aut.) buvo pridėjęs savo pirštus prie popiežiaus atentato.

Bulgarijos civilinė slaptoji tarnyba — DS yra susirišusi su KGB kontroliuojama. Tuo tarpu kitos bulgarų slapstos tarnybos yra betarpiškoje sovietinės GRU kontrolėje. Atrodytu, kad bulgarams neliko nieko kito kaip tik prisipažinti, kad S. Antonovas vadovavęs Ali Agcai, buvęs jo bendradarbis ir Bulgarijos ROMNO atstovas Romoje. (Past. Šių penkių raidžių vardu yra vadinama Bulgarijos slaptoji civilinė žvalgyba — aut.).

VISKO PRADŽIA BUVO CAMERA OBSCURA

EDMUNDAS JAKAITIS

Nežinant fotografijos pradžios ir jos vystymosi eigos, negalėsime įvertinti to progreso, kurio vaisiais šiandien naudojames. Ieškant fotografijos pradžios, turime grįžti į vienuoliktą šimtmetį, kada arabų mokslininkai buvo sužavėti vaizdais, kurie skverbdamiesi pro mažą skylutę, tamsios palapinės prišingoje sienoje vaizdavo išlaukinę aplinką.

Nors vaizdas ir bvo aukštyn kojom, bet pats faktas atkreipė net Leonardo da Vinci dėmesį. Reikia manyti, kad ir vardas Camera Obscura buvo italu kilmės. (Lietuviškai būtų: tamsus kambarys, patalpa). Vėliau 16 šimtmečio gale vienas italas tą visą idėją patobulino, panaudodamas padidinamąjį stiklą. Pasisamdęs vaidintojus, kurie lauke turėjo judėti, sukviėtė svečius į tamsų kambarį stebėti judančių siluetų. Kadangi viskas buvo aukštyn kojom, spektaklis neturėjo pasisekimo.

Pagaliau 17 šimtmetyje vokiečių vienuolis, vardu Johan Zahn, sukonstruktavo dėžę, kuri buvo pritaikyta praktiškam naudojimui. Atstatymui vaizdo į tikrą padėtį buvo panaudotas veidrodis, o vaizdo ryškumui — objektyvas. Tokiu būdu, uždejus ant matinio stiklo vaškinių popierių, pasidarė įmanoma nukopijuoti perspekyvą bei porcijijas. Tai buvo didelis palengvinimas architektams ir dailininkams. Taip atsirado šių dienų refleksinio foto aparato prototipas. Nesant šviesai jautrių medžiagų, išradimas negalėjo būti naudojamas fotografijai. Kitaip sakant, buvo aparatas, bet nebuvo filmo.

Tik 1826 metais prancūzui Niepce pavyko išrasti šviesai jautrų skystį, kurį užliejus ant stiklo plokštelės ir įdėjus į vienuolio dėžę, buvo paliktas ant langlo. Po 8 valandų apšvietimo, buvo gauta pirma fotografinė nuotrauka, vaizduojanti vidurinės Prancūzijos vietovę. Nors vaizdas buvo nevykus ir išblėses, bet tai buvo fotografijos pradžia. Niepce tautiečiui Daguerre pavyko išrasti pajautrintą šviesai skystį, kurio apšvietimui užte-

ko pusės valandos, ir nuotraukos kokybė žymiai pagerėjo. Tačiau žmonių fotografavimui pusė valandos apšvietimas buvo per ilgas. Keliems metams praslinkus, vokiečių optiko ir austrų matematiko pastangomis buvo pagamintas idealus objektyvas, kuris pasiliko standartu iki 20 amžiaus pradžios. Bet čia nesustota. Sunkūs ir gramozdiški aparatai buvo labai nepatinkami keliautojams ir gamtos mylėtojams. Vienas iš tokių buvo vokiečių Oskar Barnack. Jam pačiam esant silpnos sveikatos, sunkūs laimainai su foto reikmenimis buvo kliūtis išvykoms į gamtą. Po 20 metų rūpestingo planavimo ir eksperimentavimo, 1925 pasaulinė mugė buvo išstatytas Barnacko kūrinys, kuris, galima sakyti, visą fotografiją apvertė aukštyn kojom. Foto aparatas, vadinamas Leica, buvo tikras šedevras mechaniniu ir optiko aukštyn kojom, spektaklis neturėjo pasisekimo.

Pagaliau 17 šimtmetyje vokiečių vienuolis, vardu Johan Zahn, sukonstruktavo dėžę, kuri buvo pritaikyta praktiškam naudojimui. Atstatymui vaizdo į tikrą padėtį buvo panaudotas veidrodis, o vaizdo ryškumui — objektyvas. Tokiu būdu, uždejus ant matinio stiklo vaškinių popierių, pasidarė įmanoma nukopijuoti perspekyvą bei porcijijas. Tai buvo didelis palengvinimas architektams ir dailininkams. Taip atsirado šių dienų refleksinio foto aparato prototipas. Nesant šviesai jautrių medžiagų, išradimas negalėjo būti naudojamas fotografijai. Kitaip sakant, buvo aparatas, bet nebuvo filmo.

Geriau joti ant asilo, kuris neša, negu ant arklio, kuris numeta.

Tikrai įdomu, ar ir už KAL skrydžio 007 sunaikinimą yra taip pat atsakingas Dimitri Ustinovas. Vis tiek ateis laikas, kai ir ši paslaptis išlįs į dienos paviršių.

Dabar esu Kaune, beveik namuose, galvoju. Ar galėsiu vėl prie jo priprasti ir praeitį pamiršti? — Kaip laikosi Variokas? — staiga atsiminė. — Laikosi. — Klebonauja? — O taip. Vargšelis, gan smarkiai sirgulioja. — Rašė man, bet apie sveikatą daug nerašė. Gal bauginti nenor? — Jam ne kaip, Ilona...
XXVII
O vis tik kunigas Variokas vilties visai dar neperado. Sirgulioja, tai vėl jautėsi geriau. Kartą, atlaikęs mišias, buvo net guvus ir, grįžęs klebonijon, špovaso su šeimininke. Kvėpavimas lyg pagerėjo ir dar bus Dievo stebuklų, jis galvojo. Dar atsitiesio. Pokštus kėsdamas norėjo ir šeimininke nuraminti, prieš kelias dienas išgąsdinęs ir prašęs jos budėti prie lovos. — Tai šiandien gerai nusiteikęs, kunigėli, — šeimininke jori špovavimui buvo patenkinta. — Dovanok, Anele, už aną dieną. — Tai jau dabar. Už ką? — ji paplojo Varioko ranką. — Nėra ko nė šnekėti. Užmiršk. — Beveik ir užmiršau. Kai gerai jauties, užmiršk, kad tavęs laukia Anapas. — Nešnekelk apie tai. Mane liūdnai nuteikia jūsų prislėgtas balsas, kai šnekat apie mirtį. Kam to reikia? Ne, nereikia, sutiko Variokas. Gąsdinu tik gerą moteriškę, kuri tiek rūpinasi manim. Norėtuš, aišku, ką kiek paruošti, nes paprastas žmogus bijo mirties. Šią viešnią tik juoda spalva tejsivaizduoja daugelis kaimiečių. Aš gi jos laukiu. Žinau, kad ji jau seniai tyliai vaikščioja aplink mano kleboniją ir tykoja, kad šaltais pirštais paliestu. Ji baldojasi net su vėju ant stogo... (Bus daugiau)

SIBIRO SĄVARTYNAI

Romanas P. MELNIKAS

75
Tunelis! Tai tas tamsusis tunelis, dar prieš stotį, jį prisiminė, ir staiga viskas lyg sugrįžo... jau dabar tikrai žinojo...
Sančiai bus kairė, Karmelitai — dešinė ir Kauno stotis toj pusėj.
Stotis atrodė kitokia. Senąją tikriausiai sugriovė karo metu, kai manęs čia nebebuvo. O peronas gal tas pats iš kur mane ir šimtus tokių pat iš čia ištrėmė. Tiek buvo lūdesio ir verksmo, ar ir vėl kada taip bus?
O dabar, žiūrėk, kiek žmonių! Kiek žmonių dar palikau, kiek dar liko neištremtų. Gal kada trems ir juos, kiek vėliau, ne šiandien... Na, ir keistos mintys, juk masiniai daugiau to nedaro. Sakoma ir laisvu noru žmonės į Sibirį važiuoja... Kokie dideli pasiekimai.
Perone žmonės siuvo pirmyn ir atgal. Kai kurie mojava gal kokiai atvažiavusiai giminei. Man nebus nei dūdų orkestro, nei sveikinimo iš valdžios atstovų, nors be teismo iš namų pavarė. Stalina visi dabar tik peikia, bet jo aukų dar neišmoko pagerbti — visi saugo savo kailį.
Vos sustojus, vagone kiekvienas rodė savo galia. Praėjimas užsikimšo, net praeiti sunku. Žmonės vardais šaukė vienas kitą, šaukė vidų ir lauke. Jai lyg pasigirdo, kad kažkas šaukia ir ją:
— Ilona! Kur Kezienė?! — lauke šaukė lyg pažįstamas balsas.
Net visas kūnas nutirpo. Tūptelėjo ir vėl atsidedo, kad tik nepargriūtų. Tai vis tik atėjo ta, kuri mane supras. Reikiška, Bronė gavo iš Maskvos telegramą. Tai ji, ta kartu kentėjusi, anksčiau grįžusi... — Semienė! — atstojosi Ilona šūktelėjo pro langą, springdama ašaromis. — Bronė! Aš čia! Ir viena kitą pamatė.
Spraudamasi pro žmones vagone, atsiremdama prie durų į sieną ir stumtelėdama nemandagų berną, užlindusi į priekį, Ilona atsідurė perone. Puldamos viena kitai į glėbį, abi sukukėjo. Ilona spaudė prie savęs Bronę, lyg tik ji šioj minioj būtų jos sesuo — tėvynė. Jos ausyse užė lietuviška kalba, šūkavimai. Ašarotose akyse šmėksojo priacinai, čiuų siluetai, o Bronė tapšnojo per pečius ją ramindama.
— Praeis, praeis... Neverk, eime. Ir man grįžus ašarų liūtis buvo užgriuvus. Duok, panešiu lagaminą. Eime, kitaip liksime čia ant perono, — Semienė vis kalbėjo, pasakodama, kad dirba laborante. Ilona apsisistosi pas ją. — Svarbiausia, kad parsigavai namo, — kartojė apsišarsojusi.
Sekdama Bronę, Ilona žvalgėsi aplinkui. Cementas, ant kurio žingsniavo, atpažino, buvo kitas, prieš aštuoniolika metų paliktas pėdas uždengęs. Iš tos minios, kurie čia buvo sugrįstai kaulinuosios vagonuose, gal tik ji tesugrįžo. Kiek jų mirė, dievaži? Mažai ką atpažino. Net geležinkeliečiai vilkėjo kitokias uniformas. Karo metu sugriauta stotis dabar jau buvo į rusiškias panaši. Laukiamoj salėj grįdėjosi įvairios lietuviško kaimo tarmės ir rusų kalba. Saulės apšvietoj ir pertvarkytoj aikštėj stovėjo nemažai automobilių, žaliavo parko kalva ir medžiai prospekto šonuose, vedantys į miesto centrą. Iš lėto pradėjus atpažinti miestą, net svaigo galva.

Tikrai įdomu, ar ir už KAL skrydžio 007 sunaikinimą yra taip pat atsakingas Dimitri Ustinovas. Vis tiek ateis laikas, kai ir ši paslaptis išlįs į dienos paviršių.

Turkai

NE TIK PASKAITOS

Mokytojų studijų savaitė (8)

JUOZAS MASILIONIS

Iš viso Mokytojų studijų savaitėje 12 asmenų skaitė 18 paskaitų. Daug? Po tris į dieną. Daug? Žinoma, daugiau už tuos stovyklautojus Dainavoje, kurie ten susirenka papoilsiauti ir teturi vos vieną paskaitą į dieną. Mes, mokytojai, susirenkam mokytis ir už tai gauname Lietuvos fondo paramą. Vien už poilsiavimą (nors ir užsipelne "užtarnauto poilsio"), manau, Fondas pasiūlytų ir paramos dykaduoniams nebeduoti.

Bet ar vien tik paskaitos tebuvo? Kaip visa dienos eiga atrodė?

Kelėmės 7 val. ryto. Pagalvojus, kad Chicagoje tik 6 val., baisu. Negalvojus — pamotom gražų rytą gamtoje, saulėtekį. 7:15 Br. Keturakis jau vedasi keliuku būrelį mankštos mėgėjų ir lanksto jų kaulus. 15 minučių tai tęsiasi, tai galima išverti. Visą dieną neištvertum. Iš tikrųjų sportininkų buvo apie 20.

8 val. šv. Mišios ir trumpas (nevisada) pamokslas. Tik pirmadienį, švenčiant Zolinės šventę, Mišios buvo vakare. Kapelionas buvo kun. Petras Daugintis, S.J.

9:15 dainavimo pamoka, pravedama muz. Stasio Slizio. Į jas rinkosi tie, "kas tur gerą kakarinę ir myli dainas ir tėvynę". Per tuos kasdieninius pusvalandžius taip išlankstė choristų kakarinę, jog matėsi išleistuvių vakare, kad jie (vadovas ir choras) tikrai "myl dainas ir tėvynę".

Po dviejų paskaitų vyresniesiems — 12 val. pamoka jaunimui. Tokių pamokų buvo 6: Jadvyga Kregždienė turėjo 2 pokalbius apie Priešaušrį ir vieną apie lietuvių k. fonetiką, o Juozas Masilionis 3 pamokas apie žodžių darybą. Vyresnieji galėjo tų pamokų klausyti arba su "spaceruoti".

Po pietų (o, ir pietūs buvo?) 4 val. viena paskaita vyresniesiems, o jaunimui pusantros valandos tautinių šokių pamoka, pravedama Jadvygos Matulaitienės, akordeonu grojant Nidai Pemkutei, nes dalis jaunimo atvažiuoja pavėlavę, dalis turėjo išvažiuoti anksčiau, tai šokėjų poros keitėsi ir keitėsi, o tai, be abejo, apspunkino darbą.

Po vakarienės (taigi — ir vakarienės buvo!), jau temtant, vakarinės programos, sumanijai kas vakarą pravedamos Ramintos Pemkutei. Susipažinimo vakare, kol susipažinom, turėjom rasti, kas apsiavęs mėlynom kojine, kieno akiniai juodais rėmais, kas iš New Yorko ir t.t. Pirmadienį, kaip minėta, Mišios buvo vakare, po to eisena su žvakėmis į kryžių kalną ir pakeičė kryžių, kelio pakraščiuose mirgant žvakutėms. Tokie vakarai visuomet palieka didelį įspūdį.

Antradienio vakarinėje programoje reikėjo daug vaikščioti, kurti eilėraščius, mėtyti sviedinį, išspresti užlavinį. Trečiadienio vakare buvo talentų vakaras, kuriame ir jaunimas, ir vyresnieji reikišėsi su įvairiopa kūryba. Gaila, kad kai kas iš žinomų talentų jame nesiteikė parodyti. Ketvirtadienį lauzas. Dar nebuvo laužo, kuriuo būtų buvę nepatenkinti stovyklautojai ir ... uodai. Kraugeriai! Penktadienio vakaras — lyg ir atsiveikšimo vakaro repeticija — šoko tautinius šokius, parengtus J. Matulaitienės, jaunimas, nes kelių iš jų jau nebebuvo šeštadienį, dainavo muz. Slizio parengtas choras, J. Kavaliūnaitė parodė skaidrių iš Karibų salų, pavaišino. Visų vakarinių programų viršūnė paprastai būna šeštadienį. Taip buvo ir šiais me-

tais. Jų vadovas ir organizatorius — muz. Stasys Slizys. Stud. savaitės vadovui J. Masilioniui tarus žodį, Detroito Moterų vokalinis kvartetas, kurį sudaro Birutė Jonuškienė, Česlova Pliūrienė, Natalija Slizienė ir Aldona Tamulionienė, padainavo J. Švedo "Lino žiedą", St. Slizio harm. "Nemuno mergele" ir V.K. Banaičio "Undinių dainą" (iš op. "Jūratė ir Kastytis"). Bisiui padainavo B. Garbulskio "Saulėlydį tėviškėje". Šio kvarteto pasirodymas — graži dovana Mokytojų studijų savaitėi, duota tik už aciu.

Po to Mokytojų studijų savaitės choras, prisijungus moterų kvartetui, padainavo A. Raudoniko "Tu nepamiršk geriausio draugo", St. Slizio "Dainavos tango" ir T. Makaičino "Gimtinės dangų". Skambėjo puikiai!

Mokytojų stud. savaitės tautinių šokių grupė, vadovaujama J. Matulaitienės, akordeonu grojant Nidai Pemkutei, pašoko piemenėlių, ant kalno karklai ir sukčių. Žinant besikeičiančios grupės sunkumus, pašokta labai gražiai. Padėkos ženklai ir muz. St. Slizui, ir J. Matulaitienei įteikta po "Aušrą". Vakara padėkos žodžiu baigė Švietimo tarybos pirm. Jonas Kavaliūnas. Po to — vaišės, kurioms patys susimetė pinigų.

Ar valgėm? Kaipgi. Buvo pusryčiai, pietūs, pavakariai, vakarienė. Jei žinosit, kad visą tai paruošė O. Norvilienė, kurie nebuvo, tik seilė galsitė varvinti besigalėdami. O vikriai patarnavo Gaja Pemkute ir Nata Zarankaitė.

Tai ir viskas. Ne, ne viskas. Buvo ir poilsio bei maudymosi laikas nuo 1:30 iki 3:30. Oras gi buvo puikiausias, vanduo šilčiausias. Gali pavydėti tie, kurie nebuvo. Neuztenka pasakyti nebuvo: nesiteikė būti. Jeigu lit. mokyklos mokytojas ne kartą per savo mokytojavimą neatvažiuoja į Mokytojų studijų savaitę, tai jis ne neatvažiuoja, o nesiteikia atvažiuoti. Labiausiai reikia stebėtis Detroitu, kuris, būdamas čia pat, nesiteikia bent šeštadienį atvažiuoti ir pasižiūrėti, kas čia yra atvažiuavę. Argi detroitiečiai mokytojai nemėgsta Dainavos? Apsileido ir Kanada, nebekovodama už savo vėliavą. Šiais metais džiaugėmės, kad dalyvavo ne tik priekšės dalyvis L. Eimantas, bet ir M. Gudaitienė, ir A. Rašymas. Kanadiečiai, atvažiuokit pas jankius!

Septynioliktoji Mokytojų ir jaunimo studijų savaitė jau praėjė. Laukime aštuonioliktosios ir visi joje dalyvausime. Visi! Ir tie, kuriems atrodo, jog tai tik laiko gaisinimas. Ir tie, kurie nori su šeima atostogauti, nes čia visiems yra vietos.

Septynioliktoji Mokytojų ir jaunimo studijų savaitė jau praėjė. Laukime aštuonioliktosios ir visi joje dalyvausime. Visi! Ir tie, kuriems atrodo, jog tai tik laiko gaisinimas. Ir tie, kurie nori su šeima atostogauti, nes čia visiems yra vietos.

SPINDULIO SPAUSTUVĖ

Kai 1919 m. Lietuvos vyriausybė pasitraukė iš Vilniaus ir įsikūrė Kaune, tai mieste nebuvo nė vienos pajėgos spaustuvės, kuri galėtų spausdinti dienraštį. Tada iš vokiečių karinės valdžios buvo atpirkta ta spaustuvė, kurioje karo metu vokiečiai leido "Dabartį". Tai sudarė pagrindą valstybės spaustuvėi, ir joje buvo spausdinamas "Lietuvos" dienraštis — vyriausybės oficiozas 1919 m. sausio mėn. Ši valstybės spaustuvė buvo tobulinama ir plečiama. 1928 m. ji sujungta su Švyturio spaustuvė ir pavadinta tada jau Spindulio spaustuvė. Tai buvo pati didžiausia, pajėgiausia ir moderniausia Lietuvos spaustuvė.

Vydūno gimtinė, Jonačių km., Šilutės aps.

DAINAVOS JAUNYSTĖ IR MOKYTOJAI

STASYS GARLIAUSKAS

Dainavos jaunystė — tai gyvas, veržlus, įvairiomis idėjomis ir kultūrinėmis formomis kunkuliuojantis vasaros sezono gyvenimas jaunimo stovykloje. Jis kiekvieną stovyklaujančią įtraukia į savo verpetus ir paleidžia tada, kada jau reikia išsinešti lagaminus. Jaunučiai ir moksleiviai, L. Fronto bičiuliai ir sendraugiai, mokytojai ir tautinių šokių kursantai Dainavą pavertė užiančiu bičių aviliu. Turinigi kunigų pamokslai, paskaitos ir svarstybos, meninės programos ir koncertai, procesijos į kryžių kalną ir vakariniai lauzai prakalba į širdį jaunatviškais polėkais. Kiek čia būta darbščiųjų bitelių!

Prabėgo vasara, ištuštėjo pastatai ir paplūdimys. Liko apversta valtis, rūpintojėlis ažuole ir kryžiai kalne, vėliavų aikštelėje ir kryžkelėje... Liko stovyklautojų istorijos surašytos leidiniuose, atmintyje aukšto lygio koncertai ir tautinio šokio ritmas. Liko kirsti. Jų pradėjo septynioliktosios mokytojų studijų savaitės vadovas Juozas Masilionis, tardamas padėkos žodį dirbusiems.

Koncertą pradėjo Detroito Moterų vokalinis kvartetas, kuriam vadovauja muz. Stasys Slizys. Kvartetą sudaro: Birutė Januškienė, Česlova Pliūrienė, Natalija Slizienė ir Aldona Tamulionienė. Jos padainavo: Lino žiedą — muz. J. Švedo, Nemuno mergele — harm. muz. S. Slizio, ir Undinių dainą — muz. V. K. Banaičio (iš operos "Jūratė ir Kastytis"). Publikai nepalaujamai plodama išprašė dar vieną dainą — Saulėlydį tėviškėje — muz. B. Garbulskio, nors kaip taisyklė S. Slizys nėra linkęs "bisais" varginti savo dainininkų. Šis moterų kvartetas yra labai gerai susidainavęs ir vertas platesnės

Lietauviui — atsakingos pareigos. Žinomų mokslininkų iš visos Amerikos, kad jie nustatytų gaires krašto apsigynimui ne tik dabar, bet ir dvidešimt pirmam šimtmečiui. Į tą mokslininkų rinkinę buvo pakviestas ir lietuvis dr. Petras V. Avizonis.

Gegužės mėnesį dr. Avizonis su kitais Defensive Technologies Study Team (DTST) nariais susitiko Washington, D.C., kur visi ilgai posėdžiavo ir rugpjūčio mėnesio pabaigoje paruošė raportą, kurį įteiks OSD. Iš ten į raportas bus perduotas prezidentui ir Kongresui, prašant patvirtinimo. Šiai grupei vadovauja dr. James T. Fletcher, kuris vadovauja vienam technologijos institutui Pittsburgho universitete, o prieš tai buvo NASA administratorius. Po intensyvaus darbo dr. Avizonis grįžo į Albuquerque, N.M., kur jis yra Amerikos aviacijos aukštos energijos lazerių programos direktorius. Lietuviai džiaugiasi, kad mūsų jaunas mokslininkas buvo pakviestas tokiom atsakingom pareigom.

visuomenės dėmesio. Jų viendoda apranga ir gražūs laikymasis atliekant dainas sukelia estetinį pasigėrėjimą. Mokytojų studijų savaitėje muzikas S. Slizys surinkęs balsingus mokytojus ir per 5 dienas po pusvalandį parepetavęs, sudarė chorą ir, įjungęs kvartetą, antroje koncerto dalyje maloniai nustebeino klausytojus gražiai atliktomis dainomis. Choras padainavo: Tu neužmiršk geriausio draugo — muz. A. Raudoniko, Dainavos tango — muz. Stasio Slizio ir Gimtinės dangus — muz. T. Makaičino. Neužmiršėme šio koncerto, S. Slizio pravedusių giedojimų pamaldų metu ir jo sukurtos giesmės "Šiluvos Šv. Mergelei Marijai".

Jeigu chore dalyvavo senimas ir jaunimas, tai tautiniuose šokiuose reprezentavo si tik jaunimas. Šoko be tautinių rūbų (stovyklos sąlygose neįmanoma), viena šokėja basom kojom, o kita svarstyta koja, bet šoko darniai ir su entuziazmu, kaip dera jauniems žmonėms. Priartytos tautinių šokių mokytojos Jadvygos Matulaitienės išmilkinti publikai pademonstravo piemenėlių, karklus ir sukčių. Plojome jaunimui ir džiaugėmės, kad ir pas mokytojus yra kam šokti. Tiesa, šokėjams trūko vyriškų partnerių, bet juos pavadavo merginos.

Plojimas nuosirdžiai įvertinus programos atliktą, jų vadovams Jadvyga Matulaitienei ir Stasiui Slizui buvo įteikta po knygą "Aušra". Meninė programa baigta Jono Kavaliūno, Švietimo tarybos pirmininko, žodžiu. Po to vyko studijų savaitės dalyvių ir koncertan atsilankusių svečių pabendravimas.

Lietauviui — atsakingos pareigos. Žinomų mokslininkų iš visos Amerikos, kad jie nustatytų gaires krašto apsigynimui ne tik dabar, bet ir dvidešimt pirmam šimtmečiui. Į tą mokslininkų rinkinę buvo pakviestas ir lietuvis dr. Petras V. Avizonis. Gegužės mėnesį dr. Avizonis su kitais Defensive Technologies Study Team (DTST) nariais susitiko Washington, D.C., kur visi ilgai posėdžiavo ir rugpjūčio mėnesio pabaigoje paruošė raportą, kurį įteiks OSD. Iš ten į raportas bus perduotas prezidentui ir Kongresui, prašant patvirtinimo. Šiai grupei vadovauja dr. James T. Fletcher, kuris vadovauja vienam technologijos institutui Pittsburgho universitete, o prieš tai buvo NASA administratorius. Po intensyvaus darbo dr. Avizonis grįžo į Albuquerque, N.M., kur jis yra Amerikos aviacijos aukštos energijos lazerių programos direktorius. Lietuviai džiaugiasi, kad mūsų jaunas mokslininkas buvo pakviestas tokiom atsakingom pareigom.

LIETUVIUI — ATSAKINGOS PAREIGOS

Dr. Petras V. Avizonis

Šių metų pavasarį prezidentas Ronald Reagan vienoj kalboj paminėjo, kad yra labai svarbu numatyti tolimai distancijai Amerikos apsigynimo planą prieš bet kurią galimą priešą balistinių raketų užpuolimą. Tokiu būdu išsivystė "prezidentinė iniciatyva" (presidential initiative) ir Office of the Secretary of Defence (OSD) sukvietė 40

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlių.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69 St., Chicago, IL 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. — 925-2737
Vytautas Valantinas

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plaukame ir vaškuojame visų rūšių grindis.
BUBNYS
Tel. — RE 7-5168

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.
PARDAVIMAS ir TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių Iškvietimai, pildomi Pilietybės Prašymai ir kitokie blankai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, IL 60632, Tel. 927-5986

Master Plumbing
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

A. VILIMAS MOVING
Apraustas perkraustymas
Įvairių atstumu
Tel. 376-1882 arba 376-5996

10 — 20 — 30% pigiau mokėsite už apraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Telef. GA 4-8654

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIJA NORKIENE
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pageidaujamas geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.
2608 W. 69th St., Chicago, IL 60629
TEL. — 925-2787

Lietuvos senovės paminklai
Marijus Blynas
Šį leidinį sudaro aštuoni skyriai: Vilniaus senoviniai pastatai. Senovės Lietuvos pilys XII-XIV amž. Vilniaus senoviniai požemiai. Senovinės Vilniaus gynybinės sienos. Meniškiavos Lietuvos bažnyčios. Kauno fortifikacijos. Kauno senieji pastatai ir bažnyčios. Naujesnės Lietuvos pilys.
Knyga didelio formato, turi daug iliustracijų, 264 psl. Išleido Kęstučio Jeronimo Butkaus Fondas 1982 m. Kaina su persiuntimu \$11.00.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nei jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems priimanamos.

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 4 kamb. (1 didelis mieg.) apšild. butas, 275 dol. Marquette Parke. Tel. 925-8770.

HELP WANTED VYRAI

MACHINIST
Brown and Sharpe Automatics setup & operate. One man shop. Minimum 10 yrs. exper. Top wages. South suburban Phone 815-845-8400.

MACHINISTS

Setup and Operate Turret Lathes and Hand Screw Machines. 3 years minimum experience. Must be willing to work nights.
Top wages, union benefits.
Equal opportunity employer.
BINKS MANUFACTURING CO.
9201 West Belmont
Franklin Park, IL 60131
Tel. (312) 671-3000
Ask for Ed Apke

HELP WANTED — MOTERYS

COMPANION
To live in 2 nights and 2 days
Age 25 and up.
MUST SPEAK ENGLISH
Call: 776-1300

REAL ESTATE

Savininkas parduoda liuksusinį 2-ju butų po 3 miegamus ir po 1 1/2 vonios namą. 2-ju miegamų butas giminingom šeimom rūsy. Apyl. 71 ir Hamlin gatvės. Skambint jo 5:30 valandos vakaro (angliškai).
Tel. 735-4306. Šeštadienį ir sekmadienį visą dieną.

Parduodu savo paruoštus CONDOMINIUM butus — 1 ir 2-ju miegamųjų Prie Harlem Ave. ant 64-to Place.
MARIUS KIELA — 737-1717

Lietuvių šeima skubiai parduoda vienos šeimos mūrinį namą, kuris randasi Cicero mieste ant Lombard gatvės. (Ši gatvė skiria Cicero miestą nuo Berwyno). Namas turi 6 kambarius, iš kurių trys yra miegamieji. Rūsy yra įrengtas. Iš gatvės pusės yra drive-way įvažiavimui į garažą. Kreiptis į Century 21, pas Mr. Mack, tel. Nr. (312) 749-2100.

Parduodamas 4 butų po 5 kamb. mūr. namas. Atskirai šildomi. 2 maš. garažas. Didelis sklypas. Lemonto apyl. Kreiptis į sav. tel. (312)—257-7406.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimas

BELL REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

Pajamų bungalow — 1 1/2 aukšto mūrinis. 3 butai, vienas su dviem miegamais. Garažas. Marquette Parko centre. Nebrangus.

2-ju aukštų mūrinis. Pirmame aukšte 6 kamb., 3 mieg. Antras aukštas padalintas į 2 butus. Batsiuvo dirbtuvė rūsyje. Geros pajamos. 69-ta ir Wash-tenaw.

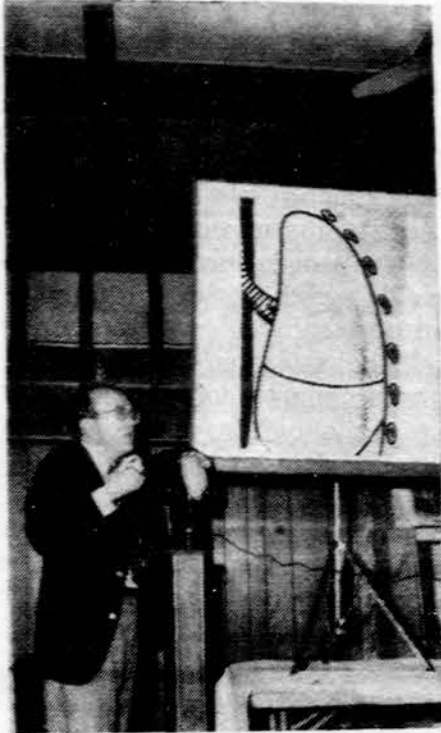
ŠMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd Street
Tel. — 436-7878

DEMESIO

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.
Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais.
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

PONAI, AR NETURITE ATLIEKAMO ŠILTO DRABUŽĖLIO?

Prof. dr. Rimgaudas Nenickas, širdies ligų specialistas, kalba Balfu Beverly Shores skyriaus narių susirinkime.

Džiugu, kad pono, ponios, panelės ir ponaičio Balfu vardu pasipuošę tūkstančiai lietuvių. Kiekvienas geraširdis tėvynainis didžiuojasi ta pavarde. Niekas negauna tiek daug laišku, kaip Balfas, niekas tiek daug maldų nesusi-laukia, kaip jis. Niekas turbūt ir tiek daug konvertitų-atsi-vertėlių neturi kaip Balfas. Dėl to balfininkų eilės didėja. Vienas atsuntęs į Balfą laišką ir auką rašo: "Perskaitęs "Draugo" dienraštį straipsnį apie Balfą, staiga pabalau, rankos ėmė drebėti. Juk ir aš esu šykščiuji — gobšų eilėse. Ir mano "akys — marios, širdis pragaras", kaip sakydavo senelis. Atsilyginiau ir už praeitį. Kipsiukas ir doleris buvo pavergęs".

Vartame laiškus, gautus Balfu centre. Jie rašyti ašaromis. Raidės kreivos, drebančios, mažos ir didelės, išskaitomos ir sunkiai išskaitomos. Sakoma, kad vargas gimdo galiūnus. Bet vargas gimdo ir poetus. Juk ir mūsų tautosaka, liaudies dainos varganų žmonių sukurtos. Ir tuose gautuose laiškuose vargas, skurdas, alkis, ligos išsakytos širdingiausiai gražiaisiais žodžiais. Lenkijoje, okupuotame Lietuvos krašte, sunkus, vargin-gas gyvenimas. Skursta žmonės, gyvenę suvalkų trikampyje. Lenkai savo žmones remia, bet lietuviams nė trupinėlio nenumeta.

Gautuose laiškuose dabar daugiausiai prašo šiltų drabužių, kad atėjus žiemai nuo šalčio galėtų apsaugoti. Prašo batų, nes jų negalima gauti net pirkti. Peržiūrėjime savo drabužines ir pasidalinkime su savo broliu, sese. Ką duodame šilta ranka, duokime su meile. Neduokime suplyšusių, nešvarių daiktų. Tenka skai-tyti laikraščiuose, kad kai kurios organizacijos ar paskiri asmenys siunčia siuntinius. Tai darydami pasitinkite su Balfu įstaiga adresu. Gaunami kartais klasingų žmonių laiška, kitų tautybių kurie superka adresu ir verčiasi siuntinių prekyba. Juk kai dega namas, tai vieni bėga padėti jį gesinti, o kiti dairosi ką galėtų pasiimti sau, pasisavinti.

Vasarai baigiantis, balfininkai pradėjo ruošti rudenį aukų vajui. Balfas nėra ir negali būti turtingas. Viena ranka gauna, kita atiduoda. Reikalingų pagalbos skaičius didėja. Didinkime auką, nes anų dienų doleris nebeprilygsta šiandieniniam. Nešikime aukštai išklę Balfu vėliava.

Kai kas iš mūsų serga testamento nesudarymo liga, apskritė "atidėliojimu kitai dienai baciloms". Neseniai vienas pažįstamas staiga mirė ir 200,000 dolerių gavo draugas Andropovas ir ponai KGB advokatai. Širdyje jis buvo su-

daręs labai gerą testamentą rytojaus dienai, bet nelauktai pasiskubinęs nelabasis ant neparašyto lapo raudoną žvaigždę nupiešė.

Vyt. Kas.

MŪSŲ KOLONIJOSE DAYTON, OHIO

LIETUVIAI TAUTYBIŲ FESTIVALYJE

Lietuvių Kultūros komite-tas, kuriam šiais metais vadovauja Elinor Sluzas, suorganizavo lietuvių dalyvavimą tautybių festivalyje. Lankytojai buvo vaišinami lietuviškais valgiais, rodoma kaip dalyti margučius, pasidaryti Kalėdų eglutei šiaudinius papuošalus, turėjo gausiai lietuviškų knygų, audinių, gintaro ir medžio drožinių. Tautinių šokių sambūris pašoko keletą lietuviškų šokių. Ypatinę dėmesį lankytojai atkreipė į gražiai pavaizduotą žiemą (pūgą) Lietuvoje, už kurią gavo antros vietos žymenį. Ten buvo parodyta lietuviška sodyba su apsnigtomis medžiais, rogės su keleiviais. Rogės puošė šernų kailiai. Lietuviška tvorelė, zūkūčiai prisiglaudę po medžiais... Graži mintis, įdėta daug darbo, todėl ir tapo teise-ju įvertinta.

RELIGINĖ ŠALPA

Liepos pabaigoje bažnyčioje ir privačiai buvo renkamos aukos Lietuvių Religinei šalpai. Suaukota 543.43 dol. Nuširdi padėka dosniems aukotojams ir organizacijoms.

ISVYKO Į PIETUS

Po 40 m. sėkmingos medicinos praktikos, (iš jų 30 metų Daytone), savo profesinį darbą užbaigė ir išėjo poilsin dr. Edmundas Drukteinis. Su žmona Aldona ir močiute Marija Gudaitiene išsikėlė į pietus pastoviam apsi-gyvenimui. Linkime geros sveikatos ir daug saulutės naujoje padangėje.

A.A. PR. SMULSKIS

Po ilgesnės ligos mirė Pranas Smulskis, Lima, Ohio, palikdamas liūdinčią žmoną Jadvygą ir gimines Lietuvoje. Buvo gerai pažįstamas daytoniškams. Niekad neapleisdavo minėjimų ir kitų lietuviškų renginių. Išsėkis ramybėje!

GABI STUDENTĖ

Irena Gečaitė, Juozo ir Eugenijos Gečų dukra, šį pavasarį baigė gimnaziją, bet diplomą gaus tik kitais metais kartu su klase. Būdamą labai gabi ir darbšti, dvi paskutines klases baigė per vienus metus. Irena šiomis dienomis išskrido į Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje praleisti metus lietuviškoje mokykloje, pasit-

bulinti kalbose ir kitose srityse. Čia Daytone, per eilę metų dalyvavo lietuvių tautinių šokių sambūrio veikloje. Irena yra pirma Daytono atstovė Vasario 16-tos lietuvių gimnazijoje. Linkime Irutei geriausios sėkmės!

SESUO M. RITA, SSC (AGOTĀ DIMZLIS)

Mūsų mylima Seselė mirė Moti-niškojo Namo infirmarijoje 1983 m. rugsėjo 12 dieną. Vėlonė buvo dukterė Roberto ir Barbaros (Bukaitės) Dimzlių. Į vienuolyną įstojo iš Sv. Petro ir Povilo parap. So. Boston, Mass. Vėnuolyne išgyveno 72 metus. Paliko nuliūdime Sv. Kazimie-ro Seseris, savo pusseserę Marijoną Petkevičienę Lietuvoje ir pusseserę Salomėją Jankauskaitę Lietuvoje, taip pat kitus gimines, mokinius ir pažįstamus. Vėlonė bus nulydėta į koply-čią antrą, rugsėjo 13 d. 7 v. vak. Laidotuvės įvyks trečią, rugsėjo 14 d., su gedulingomis pamaldō-mis, kurios prasidės 9:30 v. ryto Sv. Kazimiero Seserų koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd., Chicago. III. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Prašome gimines, Seselės moki-nius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse ir pasimelėti už a. a. Se-selės sielą.

SV. KAZIMIERO SESERYS
— ir —
Dimzlių šeima

Laidot. direkt. Smith-Bellūnas —
tel. 523-3372.

DRAUGAS, antradienis, 1983 m. rugsėjo mėn. 13 d.

A. + A. JULIUI AVIŽIENIUI

amžinai atsiskyrusiam su šiuo pasauliu, liūdinčius jo se-serį EMĄ ir L. B-nės valdybos narį BRONIŲ UZEMIUS nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

L. B-nės Hot Springs apylinkės
VALDYBA

A. + A. JONUI VAIČEKASKUI

Lietuvoje mirus, jo broliui Alfonsui su šeima reiškiamo gilią užuojautą.

WALTERIS, JANINA IR
RAIMUNDAS SUDAVAI

MAŽEIKI-EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Laidojame iš 2424 W. 69th Street
Tel. 737-8600

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

BIELIONAS

Laidotuvių Koplyčia

4348 So. California Avenue
Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktorai

1446 South 50 Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

A. + A. NICK (Mike) KARLAVICH

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apyl., anksčiau gyv. Westside.

Mirė 1983 m. rugsėjo mėn. 11 d., 4:02 val. popiet, sulaukęs 88 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 72 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Amelia (Waitkutė), 2 sūnėnai kun. Vincent Meskenas ir Dennis Dauter, dukterėčia Phyllis Gallager, 2 pusseserės Sophie Domicovitch ir Amy Tewen, 2 pusbroliai John ir Peter Karlavich, Lietuvoje 2 seserys su šeimomis ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Vėlonis buvo tėvas a.a. Edward.

Priklausė Sv. Vardo dr-jai, Marquette Parko Liet. Namų Savininkų dr-jai, Lietuvos Vyčių Senjorų kuopai ir Cardinal Mundelein Council Knights of Columbus.

Kūnas bus pašarvotas antradienį, 3 val. popiet Lack-Lackavicz koplyčioje, 2424 W. 69 Street.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 15 d. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėtas į Svč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona ir giminės.

Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnus. Tel. 737-1213.

A. + A. ALGIMANTUI STONGVILAI

mirus, visą mielą Stongvilų šeimą: tėvus, seseris, žmoną, vaikus ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame.

EDMUNDAS ir KOSTĖ BUTRIMAI
IPOLITAS ir VALĖ JOKSAI
JONAS ir TERESĖ KARVELIAI
KEISTUTIS ir KUNIGUNDA KODAČIAI
JUOZAS ir ALEKSANDRA KORSAKAI
PAULIUS ir ELENA LEONAI
JUOZAS ir JANINA MAURUKAI
KASPARAS ir STEFA RADVILAI
VLADAS ir LIUCIJA ŠAPENAI
KOSTAS ir SOFIJA ŠEPUTOS
PETRAS ir ONA ŠILAI
JONAS ir ONA VAIČEKONIAI
MYKOLAS VITKUS

Miami, Florida

A. + A. JUOZUI BENEČIUI

mirus, žmonai Amandai, sūnui Arūnui su žmona ir kitiems velionies artimiesiems reiškiamo mūsų nuoširdžią užuojautą.

TERESĖ ir JONAS JOKUBKAI

A. + A. ALEKSAS NEMANIUS

Gyveno Chicago, Illinois, Bridgeporto apyl.
Mirė 1983 m. rugsėjo 9 d., 2:15 val. popiet, sulaukęs 64 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Šiaulių apskrityje. Amerikoje išgyveno 33 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Marija (Sliserytė); dukterė Marytė Schwerin, žentas Donald, anūkes Tammy ir Tracy; dukterė Regina O'Toole, žentas Jimmy, anūka Rachel ir Matthew; sūnus Algis, marti Irma, anūka Caroline ir Jeffrey; sūnus Lucius, marti Joan, anūka Lucius, Malissa ir Laura; sūnus Romas, anūka Steven, Kathy ir David; Lietuvoje seserys Stasė su šeima, Millie su šeima ir brolis Juozas. Kūnas pašarvotas Jurgio F. Rudmino koplyčioje, 3319 S. Lituania Ave.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugsėjo 14 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Sv. Jurgio parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, dukterys, sūnus, marties, žentai ir anūka.

Laid. direkt. Jurgis F. Rudminas. Tel. 927-1138.

A. + A. ADELĖ DULSKIS

Gyveno Palos Park, Illinois.

Mirė 1983 m. rugsėjo 9 d., sulaukusi 93 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 35 metus.

Po gedulingų pamaldų Sacred Heart bažnyčioje Palos Park, Illinois, pirmadienį, rugsėjo 12 d. buvo palaidota Sv. Kazimiero kapinėse Chicagoje.

Nuliūdime liko: Sūnus Romas, 2 dukterys Aldona Dambraiva ir A. Danutė Valiūnas, M.D., 9 anūka, 2 broliai Juozas Gruožis ir Pijus Grudzinskas, bei kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Kenny Brothers. Tel. 239-3600.

A. + A. LEONUI BRIEDŽIUI

mirus,
brolių Juozą Briedį su šeima ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame.

ALBERTAS ir JANINA MISIŪNAI
MARIJA ŠIMKIENE

Florida

A. + A. EUGENIJAI DORNIENEI

Australijoje mirus,
mūsų mylimai TETAI, DEDEI ir brolienei IDAI ir pusbroliui EDUARDUI VALNERIAMS ir jų SEIMAI, GIMINĖMS Australijoje, Vokietijoje ir Amerikoje reiškiamo širdingą užuojautą.

Dalia ir Antanas Laučiai su šeima
Ida ir Balys Karazijai

APLINK MUS

× Solistė Gina Čapkauskienė iš Montrealo, atvykusi į Chicago, dalyvavo savo naujos plokštelės sukurime ir ta proga, lydima Marijos Remienės, aplankė "Draugą", pasikalbėjo su redakcijos ir administracijos personalu, painformavo apie savo tolimesnius planus. Atvežė ir plokštelių platinimui.

× Gintautas Kaminskas iš Canberra, Australijos, lydima Aušros ir Algirdo Saulių, lankėsi "Drauge", pasikalbėjo su redaktorais, painformavo apie Australijos lietuvių gyvenimą. Gintautas tėvas Kazys Kaminskas tik ką išleido poezijos knygą "Po svetimu dangumi", ir jam tai buvo netikėta naujiena. Jis knygą išgijo pirmiau negu ją gaus tėvas.

× Dana Stankaitytė, "Draugo" administracijos knygų platinimo skyriaus vedėja ir sąskaitininkė, išėjo vienos savaitės atostogų. Į darbą grįž rugsėjo 19 d.

× A. a. ses. Rita (Dimžliūtė), 72 metus ištvususi šv. Kazimiero seserų vienuolynė, 96 m. amžiaus, mirė motiniško namo slaugymo skyriuje. Velionė buvo kilusi iš Talockonių km. Lietuvoje, bet į vienuolyną įstojo iš šv. Petro parapijos, So. Bostono, Mass. Savo daugelyje vienuoliškų gyvenimo metų yra dirbusi kaip mokytoja, vienuolynų vyresnioji, novicijų vedėja, generalinės tarybos narė. Pastutinius dvylika metų praleido slaugymo skyriuje. Laidojama trečiadienį, rugsėjo 14 d.

× Lemonto Maironio liuanistinės mokyklos pamokos pradedama šeštadienį, rugsėjo 17 dieną, 9 val. ryto mokyklos patalpose, 410 McCarthy Rd., Lemont. Prašome tėvelius pristatyti mokinius laiku. Dar bus galima norintiems užsiregistruoti tą dieną. Visi kviečiami atsilankyti pradžios mokslo metų Mišiose, kurios bus už buvusios mokyklos direktorės Jūratės Jakaitienės siela. Mišios prasidės rugsėjo 17 d. 10 val. r. mokyklos salėje.

× "Atėities" konkurse atrinkti 26 jaunimo kūrinių premijoms. Los Angeles ir jos apylinkių jaunimas laimėjo 9 premijas, Chicago ir jos priemiestių jaunimas — 8. Premijuoti — 17 mergaičių ir 9 vaikinų darbai. Premijų įteikimo iškilmės — spalio 15 d. "Atėities" vakare.

× Elena Rūkiene, ofseto skyriaus rinkėja "Drauge", yra išėjusi dviejų savaitių atostogų.

× Dr. Kazys Ambrozaitis, Dune Acres, Chesterton, Ind., JAV LB tarybos prezidiumo pirmininkas, išvyko profesiniais reikalais į Harvard, Cambridge, Mass. Grįž rugsėjo 21 d.

× Lietuvių Mokytojų s-gos pirm. Bronius Gelažius tars atidaromąjį žodį dr. Danguolės Tamulionytės naujo vadovėlio "Lietuviais norime ir būt" sutiktuose rugsėjo 18 d. 3 val. p. Jaunimo centro kavinėje.

× Jonas Pieža buvo paaugškintas Shell Gas kompanijos, jam pavedant didesnės ir modernesnės Shell gazolino ir automobilių pataisymų stotį, 47 St. ir California Ave. Shell gazolino stotį, kurią J. Pieža valdė 51 St. ir California Ave., bus galutinai uždaryta. Jonas yra žurn. Stasio Piežos sūnus.

× Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Taip pat darome aluminijaus ir medžio darbus. Skamb. Algiiui Josaičiui tel. 434-4486 arba 434-2165. (sk.)

× Sv. M. Marijos Gimimo parapijos choro nariai ateinantį trečiadienį, rugsėjo 14 d., 7:30 val. vak. renkasi parapijos salėje svarbiai repeticijai. Rugsėjo 18 d. giesdų sutuoktųjų metu bažnyčioje.

× Dr. K. Skrupskelis atvažiuoja į Chicago Ateitininkų akademiniam savaitgalyje skaityti paskaitą "Lietuviško rūpestio idėjiniai pagrindai". Visų savaitgalio paskaitų bendra tema "Lietuviai išsivys — naujų sąvokų ieškojimas".

× Regina Kučienė, Kr. Donelaičio liuanistinių mokyklų inspektorė, penktąjį kartą komentuos madų parodą, kuri bus spalio 2 d. Lietuvių Tautiniuose namuose. Madų parodos tikslas — suteikti lėšas patalpų nuomai padengti.

× Mykolas Drunga, "Draugo" redaktorius, aptars Bronio Ralio naują knygą "Kitokios Lietuvos ilgesys". Šio autoriaus dviejų naujų knygų "Raibas agavos" ir "Kitokios Lietuvos ilgesys" sutiktuose bus rugsėjo 18 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Lietuvių Tautiniuose namuose. Sutiktuose ruošia Lietuvių žurnalistų s-gos centro valdyba. Tikimasi visuomenės dėmesio ir gausaus dalyvavimo.

× M. Petrauskienė, mūsų nuolatinė bendradarbė iš Hartfordo, Conn., šiuo metu su dukra Jūrate atostogos praleidžia Clearwater, Fla. Ji iš ten atsiuntė "Draugą" redakcijai sveikinimus ir linkėjimus nepavargti spaudos darbe.

× Marcelė Knataitienė, ilgmetė "Draugo" skaitytoja, rugsėjo 3 d. šventė 87 metų amžiaus sukaktį. Nors jau silpnokos sveikatos, domisi lietuviška spauda, lietuviško gyvenimo įvykiais. Dosiomis aukomis remia lietuviškus visuomeninius, religinius ir šalpos reikalus, neužmiršta spaudos ir radio valandėlių. Džiaugiasi savo dukros Aldonos ir žento Antano Laurento gerumu ir atsivėlgimu į jos sveikatą ir poreikius. Jų rūpestio dėka šventėse ir sekmadieniais gali nuvykti į bažnyčią, dalyvauti lietuviškuose renginiuose. Ypač artima jai šaulių veikla — dukra ir žentas aktyvūs šauliai stengiasi, kad ir marmytė galėtų pasidžiaugti šauliška veikla ir renginiais. Draugai ir artimieji linki Marcelėi Knataitienei dar daug ilgų sveikų ir produktingų metų.

× Jonas ir Angelė Jonynai, Meriden, Conn., sėkmingai pardavę motelį, kuriuo jie vertėsi paskutinius keliolika metų ir atsipalaidavę nuo įtempto darbo, poilsiauja keliaudami po Ameriką. Pereitą savaitgalį jie dalyvavo savo gimnazijs dail. V. K. Jonyno 75 metų sukakties pagerbimo pobūvyje, kurį gražiai suruošė dailininko brolių: inž. Vytenis ir Irena Jonynai savo puošniame ūkyje, Chesterton, Ind. Į šį dail. V. K. Jonyno pagerbimą Jonynų šeimos nariai ir atžalos susirinko iš visos Amerikos ir Kanados. Puošnioje Jonynų ūkio svetainėje prie stalų susėdo daugiau kaip 100 svečių ir beveik visi jie buvo Jonynai. Pasisvečiavę Chicagoje Jonas ir Angelė Jonynai vyksta į Virginijos valstiją, kur gyvena jų dukterė Danuolė su šeima, o iš ten per New Yorką namo.

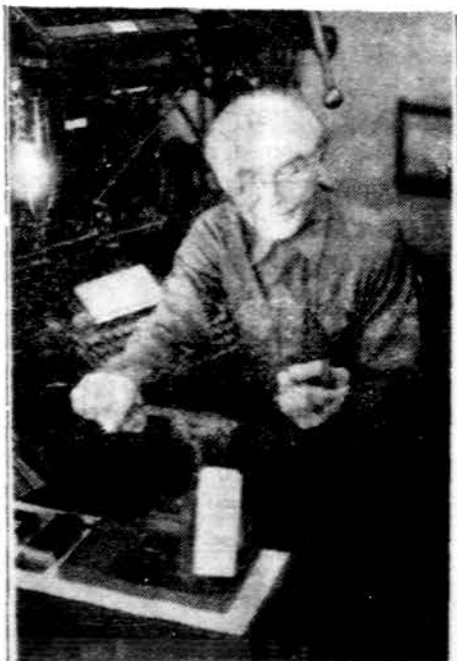
Salomėja Endrijonienė, išdirbusi 30 metų Sv. Kryžiaus ligoninėje, išėjo į pensiją ir rugpjūčio 25 d. jai buvo surengtas atsisveikinimo pagerbimas. Nuotraukoje iš kairės: chirurginio skyriaus supervisorė ses. M. Dorothy, Sal. Endrijonienė, visą laiką dirbusi chirurginiame skyriuje, ses. Evelyn, slaugių vadovė, ir ses. Margarita, slaugių vadovės asistentė.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

GRAZI SUKAKTIS

"Kristui ir Bažnyčiai" — šiuo šūkiu valovaudamasis Vincas Žvingilas, MIC, įgyvendina savo vienuolišką pasaulimą, šiomis dienomis minėdamas 75 m. amžiaus, 50 m. vienuolišką gyvenimą ir 49 m. tarnybos prie dievaršio "Draugo". Šia proga duodame keletą brojų apie mūsų spaudos veteraną ir jo veiklą.

Nors jis yra gimęs Waterbury, Conn., 1908 m. rugsėjo 20 d., bet nuo pat kildikystės augo Gary, Ind., mieste, kur jo tėvai persikėlė tą patį rudenį. Čia jo tėvas greitai laiku įsijungė į didžiojo plieno fabriko statybos darbus. Taigi jam teko augti naujai kylančiame miestelyje tarp smėlio kopų, miškų, balų, pelkių ir įvairių tautybų žmonių.

Vincas Žvingilas, MIC.

"Draugo" linotipininkas ir skelbimų tvarkytojas, prie savo paties seniau vartotos "Gutenberg" metodu naudojamos spausdinimo mašinos.

Sulaukęs 17 metų V. Žvingilas stojo darban vietinį American Bridge kompanijoj, kur išdirbo kelnerius metus visuose jos skyriuose ant aukštai keliančių elektrinių kranų. Vėliau dirbo viename plieno fabrike prie baltai įkintinto plieno. Kilęs iš plienirbių šeimos, jis turėjo ypatingą palinkimą prie tokių įtemptų darbų.

Bet 1933 m. jis pasiryžo siekti aukštesnio ir prasmingesnio gyvenimo tikslo ir įstojo į Marijonų vienuoliją. Kadangi jo talentas kreipė jį labiau į spaudos darbus, jam teko, išskiriant vienerius metus noviciate, darbuotis šioje srityje presmanu, linotipininku ir skelbimų tvarkytoju prie dievaršio "Draugo". Taip pat jau keliolika metų jis eina ir zakristijono pareigas marijonų vienuolynė ir dar randa laiko smulkiems darbams.

Ziūrėdamas į ateitį ir supradamas mūsų spaudos didelę reikšmę, jubilatas dar norėtų ir viliasi. Dievui laiminint, tęsti tą darbą net iki savo 90 m. amžiaus. Ir tas šūkis tebelieka jam kilniausia inspiracija.

× Petras ir Ona Abramaičiai, Peters Realty, Lemont, Ill., savininkai, Magdalena Petravičius, Baltimore, Md., atsiuntė po 10 dol. aukų ir gražino laimėjimų šakneles. Labai ačiū.

× Kun. Ladislaus A. Budreckas, Providence, R. I., Save-ra Wede, Waupaca, Wisc., atsiuntė po 10 dol. aukų ir gražino laimėjimų šakneles. Labai ačiū.

× A. a. Leo Radausko liūdna dešimtis metų mirties sukaktis buvo paminėta rugsėjo 6 d., 7 val. ryto šv. Mišiomis šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje. Mišias atnaušo kun. Z. Gelažius. Po pamaldų draugai ir pažįstami susirinko Ramunės restorane pusryčiams. Pranciška Ivanauskienė vadovavo maldai, prašant Visagalį gailėstingumo šviesios atminties Leo Radausko sielai. Šios liūdnos sukakties proga prašė visų prisiminti maldą Onos Radauskienės-Marcinkienės brangų vyrą Mykolą Marcinkų, kuris sunkiai serga Sv. Kryžiaus ligoninėje. Ona Radauskienė-Marcinkienė yra sąjungietė, buvusi 49 kuopos pirmininkė.

SUSIRINKO MODELIUOTOJOS

Rugsėjo 1 dieną pas Aldoną Prapuolenę, Cicero, Ill., buvo susirinkusios moterys ir mergaitės, kurios žada modeliuoti Putnamo seselių rėmėjų ruošiamos madų parodą. Modeliuos jų pačių, jų mamų, kaip šią parodą padaryti sekminga, kad suėjusi visuomenė turėtų kuo pasigrožėti, kaip ir kiekvieną grožį atstovaujanti apraška: meno paveikslų ar fotografijų paroda, muzikos, dainų koncertu ir pan. Čia bus rodomas moterų apsirėngimo menas, kuris nebus sukabintas ant sienų, uždėtas ant manekeno. Todėl ne tik pats drabužis, bet ir jo modeliavimo būdai turi būti žavinga. Pageidautina, kad modeliujotės bent truputį susipažintų su modeliavimo praktika: žingsniu, laikysena ir t. t. Pats drabužis — kuklus, bet elegantiškas, modernus, turintis kokią nors detalę, kuri atkreiptų dėmesį. Programos pravedėja Danutė Mikužienė stengsis kiekvieną modeliujotą ir jos aprangą tiksliai apibūdinti.

Buvo dar pabendrata ir patsipašinta Aldonos Prapuolenytės, Danutės Augienės ir Valerijos Čepaitienės parūpintais skanėstais. Tačiau rytojaus dienos vienoms darbas, kitoms mokslas, studijos, trečioms — šeimos pareigos, o kai kurioms dar netrupa kelionė varė visas namo.

Atrodė, kad paroda bus tikrai graži ir gerai suorganizuota. Matysime mūsų moterų skonį, jų sugebėjimą ir darbštumą, lietuvių žavesį ir norą prisidėti prie gero tikslo įgyvendinimo. Tikimasi, kad paroda suteiks atsilankiusiems keletą malonių, lengvų valandėlių, vaikų laikraščio "Eglutė" padės dar ilgai žaliuoti ir klestėti, kad tik dar būtų mažųjų skaitytojų, kad tik dar būtų tėvų, senelių ir mokytojų, kurie rūpintųsi įkvėpti mūsų jaunimui lietuvių kalbos meilę.

Atrodė, kad paroda bus tikrai graži ir gerai suorganizuota. Matysime mūsų moterų skonį, jų sugebėjimą ir darbštumą, lietuvių žavesį ir norą prisidėti prie gero tikslo įgyvendinimo. Tikimasi, kad paroda suteiks atsilankiusiems keletą malonių, lengvų valandėlių, vaikų laikraščio "Eglutė" padės dar ilgai žaliuoti ir klestėti, kad tik dar būtų mažųjų skaitytojų, kad tik dar būtų tėvų, senelių ir mokytojų, kurie rūpintųsi įkvėpti mūsų jaunimui lietuvių kalbos meilę.

Koresp.

Putnamo seselių rėmėjų madų parodos pasitarimo dalyvės: A. Kižytė, J. Ivašauskienė, A. Prapuolenytė, J. Salnienė, D. Tjūnė, D. Mikužienė, R. Tjūnėnė, A. Budrytė, N. Gyllienė, A. Baikutė, G. Rūžytė, L. Kosmonaitė, R. Sell-Lizdenytė, E. Lieponienė, D. Pakalaitienė, S. Plėnienė ir S. Siliūnaitė. Nuotr. J. Tamulėlio

SKANDINAVIJA PER 19 DIENU

AL. LIKANDEHIENĖ

(Tęsinsys)

Trečiadienis, birželio 22 d.

Greta, kuri mus lydėjo 19 dienų, atvežusi į aerodromą, padėjo sutvarkyti ir atiduoti lagaminus, gauti vietas ir atsisveikino. Lėktuvas į Chicago išskrido 12 val. dienos, o Chicago aerodrome nusileido 2 val. popietį, kažkur virš Atlanto pasukę laikrodžius 7 valandas atgal. Gaila, mano geografijos ir istorijos vadovėliai liko autobuse, o gal ir gimnazijos suolo. Nebeatsimenu, kur kuris karalius buvo Gustavas ar kelintas iš eilės jis buvo, su kuo ir kada kariavo, prie kokio miesto buvo nugalėtas (kokia nesąmonė — kas jau čia nori būti nugalėtas) ar pats išėjo laimėtoju. Sunku prisiminti ir kuo tas ar kitas kraštas verčiasi — jūrininkyste, žuvininkyste, ūkio ar geležies pramonė, kiek milijonų žmonių gyvena tame plote, kiek kvadratinų kilometrų turi ta ar kita valstybė, bet turėdama laiko ir noro būtinai pavartyčiau enciklopediją.

Tačiau viešbučiai visur buvo labai geri. Nesvarbu, ar toj ar kitoj vietoj nakvojom vieną ar daugiau naktų. Jei, sakykim, kambary nenori būti, su malonumu gali sėdėti gražaus viešbučio vestibuly, kur kilimai, veidrodžiai ir liustras, praeina žmonės ir vyksta judėjimas. Maistas buvo visur labai geras, daugiausiai smorgasbord, gali eiti rinktis ką nori ir kiek nori, net ir pusryčiams. Ir labai gerai, kad vakarienės yra įskaitytos į kelionės kainą. Nereikia rūpintis kur eiti ir ką valgyti, už katro kampo bus pigiau ar skaniau. Laiku prisistatyk į viešbučio valgomąjį ir viskas jau paruošta.

Per šią kelionę tik vieną kartą vakariene man išėjo pigiau, kai keliose susitarę aplankėm maisto krautuvę, kur susikalbėti negalėjom, išsiaiškinti ir pasiklausti irgi ne. Skandinavijoje dauguma jaunų žmonių kalba angliškai, kartais gal nenori kalbėti. Anglų kalba mokyklose privaloma nuo 9 metų amžiaus. Balta spalva vasaros metu labai mėgiama — suknelės, sijonai, bluzkės, kelnės ir marškiniai, švarkai ir batai daugiausia yra balti. Apsirengimas labai įvairus, kas ką sugalvoja, tą ir užsisvilko, mada ir jos reikalavimai pasilieka Paryžiaus madų žurnaluose. Oras buvo šiltas,

ju sugebėjimą ir darbštumą, lietuvių žavesį ir norą prisidėti prie gero tikslo įgyvendinimo. Tikimasi, kad paroda suteiks atsilankiusiems keletą malonių, lengvų valandėlių, vaikų laikraščio "Eglutė" padės dar ilgai žaliuoti ir klestėti, kad tik dar būtų mažųjų skaitytojų, kad tik dar būtų tėvų, senelių ir mokytojų, kurie rūpintųsi įkvėpti mūsų jaunimui lietuvių kalbos meilę.

A. J.

malonus, tik Norvegijoje keliantis į kalnus šaltoka. Oslo, Stockholm, Helsinki ar Kopenhagoje tikriausiai yra ir naktinis gyvenimas, kavinės su muzika ir šokiais, disco ar kas nors panašaus, juk tai sostinės — didmiesčiai. Tokie naktiniai klubai nepažymėti mūsų kelionės aprašyme, o patys nežinojom kur ieškoti, o gal ir nelabai tuo domėjomės.

Grįžusi namo, perverčiau kelionės brošiūrėles ir miestų planus — kiek daug dar liko nepažymėta, o visą laiką ėjom, judėjom, lindom į kiekvieną parodiją trobą, brovėmės į katedras ir muziejus, pykom, kad nepakliuom į rūmus ir piliis, sukinijom galvas į kairę ir dešinę, ryte rijom akimis visus vaizdus bėgančius pro autobuso langus ir... reikės laukti dar vienos "Laiškų lietuviams" ruošiamos ekskursijos, pamatyti tai, ko dabar nespėjom.

(Pabaiga)

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ

— San Diego lietuvių klubas yra pasivadinęs House of Lithuania. Jam priklauso San Diego aplinkėje gyveną lietuvių. Daugiausia jau čia gimę ir kai kurios mišrios šeimos bei jų vaikai. Klubas savo patalpų neturi, renkasi kas mėnesį privačiuose namuose. Klubo veikla daugiausia socialaus pobūdžio: tarpusavio bendravimas ir lietuvių atstovavimas kitų tautybių grupėse. Dabartiniu metu klubo pirmininkas yra Titas Samys, apsuksrus lietuvis, gerai kalbąs lietuvių ir anglų kalbomis. Susirinkimus jis praveda anglų kalba, nes klubui priklauso kai kurios mišrios šeimos, kurių ariai nekalba lietuviškai. Nors klubo susirinkime kalbama tik angliškai, tačiau lietuviškas susipratimas narių tarpe yra gvyvas. Domisi jie ir lietuvių spauda, veikla ir jų kultūra. Vienas iš tokių ženklių yra lietuviškos kultūros anglų kalba leidžiamo laikraščio Bridges platinimas susirinkimo metu. Čia nuopelnas priklauso klubo pirmininkui, kuris užsakė savo lėšomis 10 Bridges egzempliorių ir juos išdalijo nariams. Dabartiniu metu klubui priklauso 25 šeimos. Artimiausias klubo susirinkimas buvo rugsėjo 11 d. Escondido, Cal., Henriko ir Sofijos Gorodeckų namuose.

— Dail. dr. Marijos Žukauskienės tapybos darbų paroda bus spalio 22-23 dienomis Kultūros židinio mažojoje salėje. Rengia N. Y. Lietuvių atletų klubas.

— Apreiškimo bažnyčioje Brooklyne atliekama eilė remonto darbų: dažoma, valoma, pertvarkoma. Pertvarkomas šildymas. Iki šiol bažnyčia buvo šildoma iš gretimai esančio mokyklos pastato. Šildymo vamzdis ėjo po gatvę. Susproguos vamzdiui, tenka pakeisti ir pačią šildymo sistemą. Dabar bažnyčia bus apšildoma iš bažnyčios rūsiu.

Advokatas

GINTARAS P. ŠEPENAS

2649 W. 63rd Street

Chicago, IL 60629

Tel. — 776-5162

Kasdien 9—6 val. vak.

Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue

Chicago, IL 60629

Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.

Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.